

Nenad Jovanović

POLUGE

drama

BALKANSKI KNJIŽEVNI GLASNIK
MMVIII

fúga ž (dat. -gi) lat. **1.** *polifona muzička kompozicija u kojoj se partije, teme ponavljaju po određenim pravilima.*

*Rečnik srpskohrvatskoga književnog jezika,
“Matica srpska”*

LICA:

ŽESPER (24)

OBILU (22)

AMINITA (23)

DITRIKS (24)

HILARIO (40)

JEN (39)

BENTO (15)

BEBA

ENTION (75)

GRISELDA (75)

JULALIJA (67)

SEDRIK (67)

ETA (18)

MARIVEL (43)

PRVI GLEDALAC (*sredovečan*)

DRUGI GLEDALAC (*mlad*)

TREĆI GLEDALAC (*star*)

UPRAVNIK POZORIŠTA (*oličenje budućnosti pred nama*)

DVA REDARA

UVODNE NAPOMENE

1. Crta na kraju replike označava prekid iste narednom replikom.
2. Naša imena iz poslednje scene (Ljiljana, Aši, Mara i Radan) treba zameniti imenima glumaca koji u datoj postavci igraju Griseldu, Entiona, Etu i Žespera. Pisac preporučuje improvizovanje onih (i samo onih!) replika koje glumci izgovaraju u tobožnjem metanarativu.

1.

DANAS

Sobu pred gledaočevim očima odlikuje stilski nesklad: samostansku strogost narušavaju kičasti detalji à la Las Vegas.

Levo i napred je izlaz iz sobe. Desno i nazad je ulaz u kupatilo.

Jedan sto. Jedna stolica. Dva kreveta "kraljičine" veličine: levi se vidi s boka, dok je uzglavlje desnog prislonjeno uz zid paralelan sa rampom. Nasuprot levom krevetu je plakar. Na zidu u dnu scene vidljive su dve, a na onom pored drugog kreveta - jedna poluga. (U daljem tekstu, poluge će biti identifikovane prema svom položaju u geografiji scene kao leva, središnja i desna. U sali se, međutim, pored ovih poluga nalazi još jedna: na jednom je od zidova uz auditorijum, koji će, u poslednjoj sceni, i sam postati deo prostora za igru.)

Svetlo dosegne maksimum jačine naglo: uključila ga je, podizanjem leve poluge, Aminita.

Obilu sedi na jednom od kreveta bočno okrenutih auditorijumu. Lako odskače: testira opruge. Sučeljavaju je Ditriks i Žesper.

OBILU: Spavaćemo kô jagnjad.

AMINITA (*seda na desni krevet*): Kao zečevi, Obilu.

OBILU: Životinju svako neka bira sam.

AMINITA (*Žesperu*): Ja biram... (*leže na krevet*) tigra!

Žesper sedne do kreveta na kome se sad nalazi Aminita. Cmokne je.

DITRIKS: Sigurno se niko nije setio da ponese čepove za uši.

OBILU: Čepove za uši?

DITRIKS: Za zečeve, tigrove, i tako to.

ŽESPER (*Aminiti*): Ja nemam ništa ni protiv apstinencije.

Mis'ım, na odmoru smo.

AMINITA (*sa prenašlašenim užasom*): Žesper?

ŽESPER: Šalim se. (*Obilu.*) Šalim se.

DITRIKS (*Žesperu, izvadiвши novčić iz džepa*): Pismo ili glava?

Obilu ga uplašeno pogleda.

ŽESPER (*smeje se*): Samo sam čekao ka'će... Što bacaš novčić?

DITRIKS: Da odredimo koji kreveti kome pripadaju. (*Obilu ispusti uzdah olakšanja.*) Šta bi?

OBILU: Ništa.

DITRIKS: Uzdahnula si.

OBILU: Sve je u redu.

Aminita prasne u smeh. Svi je pogledaju.

AMINITA: Obilu je bacanje novčića povezala s prethodnom pričom, (*Obilu*) je l' tako? Pomislila si da će novčić odrediti koja će od nas dve pripasti Žesperu, a koja Ditriksu.

OBILU: Ako nekome treba kupanje u potoku, draga moja, to si ti.

ŽESPER (*ustaje*): Svima će nam prijati šetnja do potoka. Kiseonik, protezanje, taj rad.

DITRIKS: Pismo ili glava?

ŽESPER: Trip sa novčićem... Mis'ım, kreveti su isti, biraj koje god 'oćeš.

AMINITA: Jesu li isti? Na jednom spava jaga, na drugom zeka...

Žesper pogleda Aminitu. Ona šakom poklopi usta.

DITRIKS: Glava ili pismo?

OBILU: Glava.

DITRIKS (*pokaže krevet s Obilu, a zatim i onaj do nje*): Glava. (*Baci novčić.*) Glava! (*Svima pokaže novčić, pa se obrati Žesperu.*) Aminita i ti ste na onom (*pokaže na krevete uz zid paralelan sa rampom*), a mi na ovom krevetu (*upre prst u drugi krevet*).

OBILU: Mili...

DITRIKS: Reci, mila.

OBILU: Tako je bilo i pre nego što si bacio novčić. Vidiš gde sam ja, a gde Aminita.

ŽESPER: Besmisleno je, Obilu. Po besmislu bolje da ne čeprkaš.

DITRIKS: Tako je bilo i pre, ali sad mi se čini da znam zbog čega je to tako: zato što je novčić to hteo. Ne osećam se dobro kad ne znam zbog čega se neka stvar dešava, zbog čega je... baš takva kakva jeste, a ne... drukčija.

Ditriks završi repliku pričajući "kao za sebe". Izgleda da se, govoreći, postideo sopstvenog rezona.

ŽESPER (*Obilu*): Kažem ti ja...

Priđe plakaru nasuprot kreveta s Obilu i otvori ga.

AMINITA: Da li to znači da se ne osećaš dobro zbog činjenice da si ovde? 'Oću da kažem - samo bog zna zašto je agencija izabrala tvoju, a ne moju adresu.

OBILU: Ili moju.

Aminita pogleda Obilu: u iskušenju je da napravi šalu na račun poslednje izjave, koja je - za nju - pokazatelj manjka inteligencije. Naredne reči izgovori sa preteranom ljubaznošću, s kakvom se odrasli često obraćaju deci.

AMINITA: Upotrebi koji god hoćeš primer.

Dok su Aminita i Obilu razmenile gornje replike, Žesper je iz plakara izvadio kartonsku kutiju srednje veličine.

DITRIKS (*otvara kutiju i iz nje vadi konzervu mesnog nareska*): Firme tako funkcionišu. Tako tržište nalaže. Ničeg posebno neobičnog tu nema.

Žesper priđe kutiji i iz nje izvadi još koju konzervu. Dok ih pokazuje devojkama sa kombinacijom začuđenosti i dečaćkog veselja, Ditriks iz plakara izvadi još jednu, veću kutiju.

OBILU (*ustaje*): Naresci... Nije da nije neobično.

DITRIKS (*otvara drugu kutiju i iz nje vadi konzervu piva sa oprezom minera*): Pivo...

AMINITA: To je već bolje!

Žesper da po konzervu piva Aminiti i Obilu. One ih otvaraju. Piju.

ŽESPER: A ti, Ditrikse?

Ditriks ode do plakara. Usne mu se miču: broji konzerve.

DITRIKS: Deset... Puta dva - dvadeset. Ako su sve pune... (*Izvadi iz plakara još jednu od većih kutija i otvori je.*) Deset kutija mesnog nareška i dvadeset kutija piva. Ne razumem.

ŽESPER: A Džona Stjuarta Mila i kvantnu mehaniku, kao, razumeš? (*Devojkama, podižući ruku s konzervom.*) Za potok!

AMINITA i OBILU: Za potok!

AMINITA: Mora i Ditriks da nazdravi.

DITRIKS: Nazdraviću, hoću, ali...

Žesper isuviše naglo otvori četvrtu konzervu: pivo šikne na Ditriksovu košulju.

ŽESPER: E, jebiga... Izvini.

Vidno razbešnjen, Ditriks ode u kupatilo. I odmah se, još bešnji, otuda vrati: žurno polazi sa scene.

OBILU: Kuda ćeš, mili?

DITRIKS: Idem da tražim drugu sobu.

ŽESPER (*ustaje*): Baš mi je žao. Mlako pivo, pa peni...

AMINITA: Šta nije u redu sa ovom sobom?

DITRIKS: Slavine ne rade. A ni konzerve mi se ne dopadaju. U prospektu je stajalo: "čtetvorokrevetna soba", a ne "čtetvorokrevetni magacin." (*Žesper otvori drugu konzervu.*) Usporite malo s tim pivom. Mislite da nam ga neće naplatiti kada budemo odlazili? (*Ponovo krene, pa se okrene i priđe Obilu. Poljubi je.*) Je l' smem ja da te ostavim s ovim ljudima? (*Bradom pokaže na Aminitu.*) Ni ona nije bezopasna, a tek on...

Osmehujući se, ode.

Trenutak tišine pred narednu repliku.

ŽESPER: Pijte. Mis'ım, ja astim.

Obilu ode do središnje poluge.

OBILU: Treba nam još svetla.

Podigne polugu: začuje se Bahova "Umetnost fuge". Piscu je izbor konkretne kompozicije od 22 koje sačinjavaju naređeno Bahovo delo nevaŹan i u ovom, i u svim drugim slučajevima. VaŹno mu je, međutim, da reprodukcija muzike uvek počne ne od početka, niti od deonice koja bi se mogla pobrkati sa njime, već - po mogutvu - na pola tona.

Muzika prestane kad Obilu spusti polugu. Kada je ponovo podigne, Aminita ustane i povuče Źespera za ruku. Zaigraju onako kako se, pedesetih, igralo uz rokenrol.

Obilu ih posmatra s izrazom ljutnje: njihovo izmotavanje tumači kao odsustvo empatije prema Ditriksu.

Podigne i desnu polugu: sobom se razlegne Źenski jauk. itava serija jauka.

Aminita i Źesper prestanu da plešu. Zbunjeni, gledaju u Obilu. Ona spusti drugu polugu. Ponovo se čuje samo Bah.

ŽESPER: Isključi muziku.

AMINITA (*Źesperu*): *Molim te, isključi muziku.*

ŽESPER: To sam mislio.

Obilu spusti središnju polugu.

Źesper priđe zidu sa dve poluge. Podigne desnu: opet se začuju jauci. Svaki naredni je otegnutiji, glasniji i bolniji od prethodnog.

Aminita priđe zidu.

AMINITA: Spusti polugu.

ŽESPER: *Molim te.*

Mrak.

2.

Hilario raskrili plakar. Na krevetu naspram auditorijuma leži Bento. Gojazan i namrgođen, gleda u Jen, koja, na drugom krevetu, doji bebu.

HILARIO: Pun plakar kutija... (*Okrene se ka Jen i Bentu. Nakon kratke pauze, progovori.*) Sine, da te pitam nešto - što se ne zabaviš nečim?

Bento poletno ode u kupatilo.

JEN (*kao da želi reći: "Vidi šta si uradio"*): Eto...

Hilario i Jen nadalje govore tiho.

HILARIO: Bolje da onaniše nego da ti gleda u dojke.

JEN: On zna kako ti rezonuješ. Zato me i gleda - ne bi li ga ti prekorio i dao mu povod da ode u kupatilo. Ne zanimaju njega moje grudi; ko zna koga zamišlja dok... naježim se i kad pomislim na tu radnju! A ne bih smela da se ježim, moglo bi da mi utiče na mleko. (*Pauza.*) Popričaj sa njime. Molim te.

HILARIO (*vadi manju kutiju iz plakara*): Poprič'o sam znaš kol'ko puta.

JEN: Ali kako, Hilario?

HILARIO: Lepo. Rek'o sam mu: „Šta smo kazali za gledanje mame dok doji”?

JEN: Ko o čemu, ti o dojenju. Problem se ne tiče dojenja. Ne stidim se pred sopstvenim detetom. Dojila sam i njega.

HILARIO: Godinama.

JEN: Napredovao je brže nego druga deca baš zato što je sisao nešto duže. (*Jen spušta odojče na krevet i zakopčava bluzu.*) Problem se ne tiče dojenja, već... onog drugog. Bljak!

Dok je Jen izgovarala gornje reči, Hilario je otvorio kutiju.

HILARIO: Nije bljak, nego mljac: mesni narezak. Ničeg slađeg nema na gradilištu.

JEN: Mesni narezak? Ti i ne slušaš šta ja pričam... Stalno to radi. Pogledaj mu podočnjake.

Hilario otvara drugu kutiju: konzerve mesnog nareska, njih tri-desetak, poispadaju na patos. Bento zatim izleti iz kupatila, sa košuljom neuredno uvučenom u pantalone.

BENTO (*besno poviče*): Kakva je to buka?

Beba zaplače. Otac korakne ka Jen i detetu, a zatim se naglo okrene prema Bentu.

HILARIO: Dobro, otkud sad takvo ponašanje? Otkud sad... (*Hilario gleda u patos, gestikulira, traži pravu reč.*)

JEN (*ljubi bebu, čiji plač usled toga jenjava*): Smireno, Hilario.

HILARIO: Kako, bre, smireno, kad' arlauče?

JEN: Situacija je delikatna. Tako se i ti ponašaj.

HILARIO (*pretvarajući se da je spokojan*): Bento, sine... (*Jen.*) Sad me i ti zbunjuješ, nepotrebno. Kako da budem istovremeno sistematičan i... šta mu dođe „delikatan“?

JEN: Pronaći ćeš ti način, Hilario. Ja nisam prestala da verujem u tebe.

Hilario priđe Bentu i, posle kratkog oklevanja, spusti dlan na njegovu teme. Miluje ga nenaviklim pokretima.

HILARIO: Sine, zašto... što tol'ko drkaš? Odvratno je tol'ko drkati. I mami i meni si odvratan.

Bento i Jen se slede. Nemo gledaju Hilaria, koji najednom "ne zna šta sa rukama". Ni šta da kaže. Ni kud da pogleda.

Dečak naglo istrči iz sobe.

Mrak.

3.

ENTION (*gleda u konzervu mesnog nareska*): Zanimljivo. Malo lima, malo vakuuma, i nešto tako kvarljivo, tako propadljivo kao što je govedina postane... večno. (*Spušta konzervu.*)

JULALIJA (*vadi konzervu piva iz kutija*): Alkohol! Sve bolje od boljeg...

ENTION: Mog'o bih malo piva. Bolje ću jesti.

JULALIJA: Za apetit će ti biti dovoljno da se nadišeš čistog vazduha. Idemo u šetnju. Griselda!

GRISELDA: Molim?

JULALIJA: Spremi se za šetnju.

ENTION: Nedavno sam pročitao da je negde, ne znam tačno gde, da je prodana konzerva ribe iz trideset i druge. Tri'es druga, ej, Hitler još nije bio na vlasti.

Dok je Ention izgovarao gornje replike, Julalija mu je prišla. Sad dohvata dugmad njegove košulje, pri čijem zakopčavanju je očigledno propuštena jedna rupica.

JULALIJA (*sebi u bradu*): Čekaj...

Otkopčava mu dugmad i ponovo je zakopčava.

GRISELDA: Je l' Hitler još na vlasti?

JULALIJA (*Entionu, koji je zaustio da nešto kaže*): Nemoj da je zavatlavaš. (*Griseldi.*) Nije, Griselda. Davno je pao.

ENTION: Šta bih ja bez tebe, Julalija? Meni je dovoljno da zamislim da te nema, da sam sâm, pa da mi krenu suze. Ozbiljno.

JULALIJA: Melanholija je znak učmalosti. I zato - šetnja! Znaš šta Rimljani kažu: -

ENTION: Oni su pali još davnije.

JULALIJA: Entione, Entione...

ENTION: Čašu pivceta.

JULALIJA: Nek' ti bude.

Otvori konzervu i doda mu je.

ENTION: Zanimljivo. Hvala ti. Do maločas je bilo večno, sad više nije. Da ga ostavim ovako otvorenog, do sutra bi se ukiselilo.

Julalija je u međuvremenu iz nesesera izvadila rasklopivu čašu. Sada je pruža Entionu.

JULALIJA: Možeš misliti. Izvoli.

ENTION: Hvala ti.

Krene da joj poljubi ruku, ali ga Julalija spreči.

JULALIJA: Još nisam oprala ruke.

Julalija ode u kupatilo.

ENTION: Da li vi, gospođice Griselda, znate kol'ko ja volim vašu sestru? (*Nema odgovora.*) Kako da znate? Vi ne znate ni da Hitler više nije na vlasti... Više smo zemalja Julalija i ja posetili nego što ih je Hitler osvojio. Sami, bez vas. Uvek u hotelima s pet, najmanje s četiri zvezdice. Ovo sad je presedan. Besplatan aranžman, je l', pa možemo da zanemarimo depresivno osvetljenje, konzerve u plakaru, vaše društvo...

GRISELDA: Izvin'te, nisam vas slušala.

ENTION: Odlično.

Dok je Ention izgovarao poslednju repliku, Julalija se vratila na scenu.

JULALIJA: Nema vode.

ENTION: Pitaćemo na recepciji je li to u celom hotelu ili -

JULALIJA: Hajde onda!

ENTION: Samo da završim pivo.

JULALIJA: Tražio si čašu, sad prazniš čitavu konzervu... (*Griseldi.*) Odmah se vraćam.

GRISELDA: Odmah.

Julalija ode.

ENTION: Da znate da mi je pivo otvorilo apetit. Je l' ste vi gladni?

GRISELDA: I jesam i nisam.

ENTION: Šta to znači?

GRISELDA: Ništa posebno.

ENTION: Gospođice Griselda, morate biti određeniji ako želite da vas razumem. Vode u kupatilu ili ima ili nema, Hitler ili jeste ili nije na vlasti -

GRISELDA: Vi maločas rekoste da je pao. I Rimljani, da su pali. A po Julalijinim rečima, nema vode.

Kratka pauza.

ENTION: Zanimljiv ste vi slučaj. Nekad pratite razgovor, nekad ne pratite; nešto razumete u potpunosti, nešto nikako... (*Ention napeto čeka odgovor.*) Možda vi mene, zapravo, zavitlavate.

GRISELDA: Šta ste kazali? Bila sam se isključila...

ENTION (*otvara konzervu*): Možda zavitlavate sve nas.

Pruži joj konzervu.

GRISELDA: Kako se ovo jede?

ENTION: Trebalo bi da to znate bolje od mene. Radni vek ste, u samoposluzi, među konzervama, proveli vi, ne ja. Ja sam izdavao stanove i putovao po svetu. Gde se vreme osipa brže nego kod kuće. Sedam dana isprva deluju kao sedam dana, pa kao pet, pa kao četiri; čovek onda počinje da planira sve duža i duža putovanja, da bi na kraju doživljaj pakovanja pred put postao jednak doživljaju raspakivanja nakon povratka. (*Pokaže otvoren kofer.*) Razumete li me?

GRISELDA: Molim?

ENTION: Bili ste se isključili, shvatam. (*Griselda gleda u konzervu.*) Šta piše na konzervi?

GRISELDA: Ne vidim jasno.

ENTION: Rok trajanja - neograničen. A nije. Čim otvorite konzervu, sveli ste joj vek na sat-dva. Vi ne vidite jasno. Ja vidim suviše jasno. (*Ustaje i kreće ka polugama.*) Malo ću prigušiti svetlo.

Podigne središnju polugu: "Umetnost fuge". Ention desetak sekundi, ukipljen, sluša muziku. Potom podigne desnu polugu: začuju se jauci nekog dečaka. Ention spusti polugu.

ENTION: Što nema Julalije?

Mrak.

4.

Eta sedi na patosu, između jedne veće i jedne manje kutije. U ruci joj je konzerva mesnog nareška. Marivel je na levom krevetu, u poluležećem stavu. Pijucka pivo.

ETA (čita sa etikete na konzervi): Govedina, so, šećer, natrijum nitrit. Formula za so, natrijum hlorid, jeste NaCl. Formula za šećer, iliti saharozu, je C₁₂H₂₂O₁₁. Formula za natrijum nitrit je NaNO₂.

Sedrik uđe iz kupatila.

SEDRİK: Nema vode.

ETA: Formula za vodu...

MARIVEL: Ljubavi, formulu za vodu svi znamo.

Eta skupi noge, prekrsti ruke, namršti se. Marivel baci Sedriku konzervu piva.

SEDRİK: Nisam hteo da utoljavam žeđ, već da operem ruke. Ima nečisti koja se može ukloniti i pivom, ima. Ona najgora, međutim - moralna - ne uklanja se ničim. Baš ničim. (*Otvori pivo i otpije.*)

MARIVEL: Što ne odeš da pitaš upravu o vodi?

SEDRİK: Želim da još malo uživam u društvu svoje supruge. Nedovoljno često sam u njenom društvu.

Dijalog između Sedrika i Marivel se nastavi nakon što Eta izgovori prve dve rečenice monologa koji sledi. Etin govor se postepeno pojačava i ubrzava. Sledstveno, i Marivel i Sedrik postaju glasniji tokom deonice u kojoj im se dijalog preklapa sa Etinim monologom.

ETA: Natrijum nitrit je otrovno jedinjenje koje se dobija kao nusproizvod pri proizvodnji nitrata kiseline. Služi u industriji bojila, sijalica i namirnica. U čistom stanju predstavlja prah čija boja varira od bele do bleđožute. Rastvara se u vodi i higroskopian je. Higroskopnom, ili vugljivom, nazivamo onu materiju koja privlači vlagu iz vazduha i usled toga menja oblik. Na

vazduhu, putem oksidacije, natrijum nitrit prelazi u natrijum nitrat, čija je formula NaNO_3 . Oksidacija je proces sjedinjavanja sa kiseonikom - O - nemetalom iz šesnaeste grupe periodnog sistema elemenata, čiji su stabilni izotopi ^{16}O , ^{17}O i ^{18}O . Izotopima nazivamo one atome nekog elementa koji imaju jednak broj protona i elektrona, a različit broj neutrona, usled čega su im hemijska svojstva ista, a fizička različita. U periodnom sistemu elemenata, koji je izumeo Mendeljejev - čije je puno ime bilo Dmitrij Ivanovič, što ukazuje na pripadnost ovog naučnika ruskom narodu - a narod je deo čovečanstva povezan etničkim i tešnjim međusobnim vezama; "izo" - isti, "topos" - mesto; 145 miliona Rusa, 117 elemenata, dva sata i četrdeset šest minuta.

MARIVEL: Nismo sami.

SEDRİK: Baš danas, recimo, čekao sam je bezmalo tri sata. Dva sata i četrdeset šest minuta. Zašto je kasnila?

MARIVEL: Sedriče...

SEDRİK: Prodavnica kozmetike je od naše kuće udaljena pet-šest minuta vožnje. Ako se u njoj zadržala i celih pola sata, mogla se vratiti za četrdesetak minuta.

MARIVEL: Ne sad, Sedriče.

SEDRİK: Kako je potrošila ostatak vremena? Gde? I sa kime? U čijem je budoaru danas skrnabila svetinju braka?

Tišina: Eta se ukoči. Oči su joj širom otvorene, ali ne vide ništa (ili - ukoliko se glumac odluči za tu varijantu - vide ništa samo.)

Marivel dotrči do nje. Nekoliko puta mahne ispred njenog lica. Za to vreme, Sedrik je otišao u ćošak. Sada je Eti i Marivel okrenut leđima.

MARIVEL: Pogledaj šta si uradio! Ti... (*Marivel ne uspeva da pronađe dovoljno pogrđnu reč.*) Znaš li šta se dogodi sa njenim nervnim sistemom svaki put kada padne u trans?

SEDRİK: Ja sam je oterao u trans? Ja? Ja sam kriv što... (*Priđe ćerki i zatrese joj ramena.*) Eta! (*Nema reakcije. Ponovi malo-predašnju radnju, ovaj put energičnije.*) Eta! (*Isto... Sedrik otpije pivo i iz kutije pored Ete izvadi konzervu mesnog nareška. Steže je, odsutno gledajući u patos.*) Sa kim si se danas jebala?

Marivel pantomimski predstavi brojanje novčanica: protrlja palac o kažiprst i srednjak.

Sedrik izvadi banknotu iz novčanika i dâ je ženi.

MARIVEL: Još. (*Sedrik uzdahne i da ženi još jednu novčanicu.*)
Još. (*Sedrik zajeca i da joj i treću novčanicu.*) Toliko me skupo plaćaš, dragi, da ćeš uskoro spasti na mesni narezak i loše pivo. (*Smeje se. Sedrik otvori konzervu.*) Danas me je jebao Kip. Četiri puta. U deset različitih položaja. Da je razlika između Kipove i tvoje tehnike bar malo manja, i nju bih mogla izraziti brojevima.

ETA (*mrmrlja*): Molarna masa natrijum nitrita je 69 grama po molu, gustina mu je dva koma dva grama po kubnom centimetru, topi se na 270, a ključa na 320 celzijusovih stepeni.

Sedrik i Marivel napeto gledaju ćerku. Posle nekoliko sekundi tišine, Sedrik ponovo progovori.

SEDRİK: Misliš li da te je čula?

MARIVEL: Ako me je čula, to je tvoja krivica.

SEDRİK (*Sedrik izgovara naredne dve svoje replike sa intonacijom koja istovremeno ukazuje na zadovoljstvo i nelagodu*):
Moja...

MARIVEL: Samo tvoja!

SEDRİK: Samo... (*Sedrik se trgne i potom, polako, podigne u vazduh krvav kažiprst.*) Gledaj, bludnice! Gledaj krvoliptanje!

Marivel mu priđe i oliže posekotinu. Potom polako napusti scenu.

Sedrik i dalje stoji sa prstom u vazduhu. Podseća na govornika koji je, tim i takvim gestom, maločas naglasio nešto čega više ne može da se seti.

Pogleda u "tavanicu", a zatim energično ode do poluga na zidu paralelnom sa rampom. Podigne središnju polugu: Bah.

SEDRİK: "Umetnost fuge"...

Sedrik nekoliko sekundi pomno sluša, a zatim podigne i desnu polugu: jauk starije žene probudi Etu iz transa. Zadihana od šoka, ona ustane. Uviđa gde se nalazi.

SEDRIK (*stavlja komad mesnog nareska na tanjir i pruža joj ga*): Treba da jedeš, Eta. Mršava si.

Mrak.

5.

DVA SATA KASNIJE

Obilu stoji u desnom delu scene, nedaleko od rampe. Kao i Žesperu i Aminiti, u ruci joj je konzerva piva. Za razliku od njih, međutim, Obilu se ne smeje, niti na bilo koji drugi način pokazuje da prati razgovor dvoje ljubavnika.

AMINITA: Državni praznik: svećnjaci, pečena ćurka, ćale montirao medalju, a ona svršava li svršava. Tu, za trpezom. Keva joj kaže: "Sine, je l' se tebi to kija? Delmere" - to joj je ćale - "nije trebalo da menjaš losion za brijanje. I Tandra alergijski reaguje." (*Aminita i Žesper prasnu u smeh. Obilu ih strogo pogleda.*) Znaš kol'ko je, sveukupno, trajalo? Tri sata!

OBILU: Ovo traje dva. 'Oćemo li da čekamo...

ŽESPER (*reaguje na Aminitine, a ne na reći Obilu*): E?

AMINITA: Ne laže. O toj tehnicu masaže sam i ćitala. Šljaka. (*Grli ga.*) Mogao bi i ti da je naućiš.

OBILU: Izvinjavam se, ali - prošla su dva sata otkako je Ditriks izašao. 'Oćemo li nešto da ućinimo odmah, ili ćemo ćekati da proću tri, ćetiri ili pet sati?

AMINITA: Ili šest.

Žesper prekorno pogleda Aminitu. Ona šakom poklopi usta.

ŽESPER (*Obilu*): Nemoj da brineš.

OBILU: Da ne brinem? Ne znam šta je veći razlog za brigu - to što njega nema, ili to što vas njegovo odsustvo ne uzbućuje.

ŽESPER: Koliko ste Ditriks i ti zajedno?

OBILU: Kakve to veze ima?

ŽESPER: Tri-ćetiri meseca, je l' tako?

OBILU: Pet i po meseci.

ŽESPER: Pet i po. Mis'im - ne znaš Ditriksa. Ne znaš ga dovoljno dobro. Da ga znaš osam godina, kao ja, kulirala bi.

OBILU: Šta to tako važno o njemu ne znam? I šta to može -

ŽESPER: Evo ovako: srednja škola. Ditriks se sprema za sudar: neda da mu stave luk u hamburger, kupio novu šulju i pola kile kurtona...

Aminita se nasmeje. Nasmeje se i Žesper.

OBILU: Slušam.

ŽESPER: Sve krišom od mene, najboljeg mu ortaka. I ja, baš zato što o predstojećem fukanjcu taji, rešim da se onako-malo našalim sa njim. Pošto mu matorci nisu bili tu, znao sam gde će se privođenje odigrati: u trpezariji, na kožnoj garnituri, drugim rečima - u prizemlju. Je l' i sad privodi tamo kad su gospodin i gospođa Zolinger na putu?

OBILU: Pitanje je ne samo indiskretno, već i irelevantno.

ŽESPER: O-kej, izvini. Tek, sračunam ja kada bi Ditriks i dama najranije mogli da se pojave na gajbi, i u to vreme se nacrta pod prozorom. Kad su se golupčići pojavili čuku kasnije, navučem masku Frankenštajnovog čudovišta...

AMINITA: Nisi valjda?

ŽESPER: Navučem masku, i prilepim facu uz staklo pošto je Ditriks (*Aminiti*) - tvoj mladić - klek'o da dami, je l', udari liz.

AMINITA: Jesi surov...

ŽESPER (*ispusti vrisak karakterističan za ženske likove u horor filmovima*): Takav zvuk je ispustila kad me spazila.

AMINITA: A on?

ŽESPER: Prvu reakciju nisam vid'o, jer sam se usr'o više od nje, pa sam požurio unutra. Kućici bili počeli da laju, svetla da se pale okolo; kapiram - mogu da pozovu muriju.

AMINITA: Otiš'o si u kuću?

ŽESPER: I naduv'o ih šitom.

AMINITA: Ne seri!

ŽESPER: Razvalili smo se. Razvalili. Ditriks ništa ne govori, samo mi značajno tapka rame. Kao: nema ljutnje, ortaci smo.

OBILU: Zaključak je da Ditriks ume da oprost, a da ti o drugarstvu ništa nisi znao ni onda, ni sad.

Aminita i Žesper se pogledaju i prasnu u smeh.

OBILU: U redu. Odoh ja sama da ga potražim, a vi uživajte.

AMINITA: Čekaj, Obilu...

ŽESPER: Ne shvataš.

OBILU: Ne, ne shvatam čime sam vas tako slatko zasmejala.

ŽESPER: Reč "drugarstvo". Vuče na obdanište.

OBILU: Baš kao i vaše ponašanje.

ŽESPER: Nisi čula kraj. Kad je dejstvo te-ha-cea prestalo, Ditriks je obeć'o da će mi se, kad-tad, osvetiti što sam mu osujetio snošku. I evo - sveti se.

OBILU: Ditriks se sveti?

ŽESPER: Besplatan aranžman? Mis'im, agencija izvukla baš njega, televizijskog tehničara honorarca, i za „dž” ga poslala ovde, među konzerve i nekakve poluge. Ma daj...

OBILU: Hoćeš da kažeš: sve ovo je smislio Ditriks.

AMINITA: Jeste, Obilu. Hoće da kaže baš to.

OBILU: Mogu da razumem što potcenjujete mene - upoznali smo se relativno nedavno, ništa vam ne značim. Ali što o Ditriksu, koga znate godinama i koji o vama priča sve najbolje, imate takvo mišljenje... Vaša odgovornost! Vi se zabavljajte, a ja odoh da ga tražim. (*Pođe ka izlazu sa scene.*)

ŽESPER (*ustaje*): Čekaj, Obilu.

OBILU (*zaustavi se*): Sasvim dovoljno sam čekala.

ŽESPER: Prvo, ne potcenjujemo te. (*Aminiti*) Je l' ti potcenjuješ Obilu?

AMINITA (*izveštačeno*): Ja? Potcenjujem? Ne potcenjujem.

ŽESPER (*Obilu*): Isti odgovor. S tim smo načisto. Jesmo li načisto i s tim da je tebi stalo do Ditriksa?

OBILU: Naravno da mi je stalo. Ja tog čoveka volim. Kakvo je to pitanje?

ŽESPER: E, ako ga voliš, nemoj mu kvariti zadovoljstvo. (*Obilu gleda ne razumevajući smisao Žesperovih reči.*) Zadovoljstvo osvete, mis'im. Kô i svi ljudi, Ditriks polazi od sebe: mis'i da ćemo se utronjati ako ne provalimo šta povezuje klavir i narezak, a šta pivo i jaukanje, i gde je u celoj toj stvari on. Garantujem ti da - dok ovo pričam - lizucka burbon u hotelskom baru i smejulji se dok misli na nas. Kad kažem: "lizucka", ne aludiram na onaj nesuđeni kunilingus; prosto, znam stil kojim čovek pije žestinu. (*Aminita se nasmeje. Kada je Obilu pogleda, ona šakom poklopi usta.*) Neka ga, nek' se ponosi što je smislio rebus koji ne može da se reši, od toga nećemo crći.

OBILU: Otkud ti sad crkavanje?

ŽESPER: Crkavanje? Nisam ni primetio da -

OBILU: Ako ti imaš nesređen račun sa Ditriksom, to je tvoj problem. Neću da mojim vremenom upravlja ni on ni bilo ko drugi. Ni jedan dan, ni jedan sat, ni jedan minut.

Tišina.

AMINITA: Nisi rekla: „ni jedan sekund”.

OBILU: Vidim da misliš da si bogzna kol’ko pametna, ali ne znam na osnovu čega. Koliko znam, radiš kao frizerka u treće-razrednom salonu.

AMINITA: Zarađujem više od tebe.

ŽESPER: Je l’ mogu ja, koji zarađujem više i od jedne i od druge, da kažem nešto? ‘Ajde da se ne vređamo - od toga nema vajde - nego da pretpostavimo da ja nisam u pravu, da je Ditriks - i mi sa njime - u realnoj, je l’, opasnosti. Mis’iš da bi u tom slučaju trebalo da sama izađeš iz sobe, mis’iš da bi trebalo da se razdvajamo?

OBILU: Tek tad bi trebalo da izađem iz sobe.

ŽESPER: Obilu, ljubavi...

OBILU: S tobom, Žesper, nisam na „ljubavi”.

ŽESPER: Pusti sad formulacije. Da l’ sam rek’o „crkavanje” ili „ljubavi” ili ne znam šta. Reč je o tvojoj bezbednosti.

OBILU (*iz tašne vadi pištolj*): O tome ne brini.

ŽESPER: Čekaj... mis’im... zašto... otku’ ti pištolj?

OBILU: Moj pištolj. Moja dozvola za nošenje. Moja stvar.

ŽESPER: Zna’ šta, da u ovoj situaciji izađeš u hodnik i zavitlaš vatrenim oružjem...

OBILU: Šta smatraš pod „situacijom”? Ako je istina da je sve ovo smislio Ditriks - u šta ne verujem: ne bi on dozvolio da se, zbog nekakve srednjoškolske epizode iz vašeg zajedničkog života, uznemirimo i Aminita i ja...

DITRIKS: Aminita i ja nemamo oružje. Je l’ ima smisla da nas ostaviš same, nenaoružane?

OBILU: Dakle, nije reč o mojoj, nego o vašoj bezbednosti. (*Histerično poviče.*) I Ditriks je sam i nenaoružan, ti...

ŽESPER (*smireno i tiho*): Šta, šta ja? (*Raširi ruke: poziva Obilu da mu padne u zagrljaj.*) Dođi.

Obilu se približi Žesperu, i on svije ruke oko njenih leđa. Potom, naglo joj izvine ruku: pištolj tresne na pod. Žesper ga šutne ka Aminitinom krevetu sa koga ona utom skoči. Obilu pesnicom udari Žespera u grudi. Još jednom. Još tri puta. Sve brže mu zadaje udarce.

ŽESPER: Čekaj, smiri se, stani... (*Obilu ne prestaje da udara.*)
Dobro, 'ajde, tuci... (*Bes Obilu jenjava, ili joj pak ponestaje snage: udarci se proređuju. Ona se okrene od Žespera i klone na krevet.*) Revolver treba da bude gde smo svi zajedno.

OBILU: Mi nismo zajedno! Ditriks je... ko zna gde.

AMINITA: Žesper je u pravu, Obilu.

OBILU: Čujete li vi mene?

ŽESPER (*stavlja pištolj na sto*): Evo, nek' bude ovde.

OBILU (*na drugi način formuliše malopređašnje pitanje*): 'Alo?

Mrak.

6.

*Dok Jen sedi na krevetu ispred zida sa dve poluge, pored usnu-
le bebe, Hilario vraća u plakar jednu od poslednje dve konzerve
nareska koje su - prilikom prethodne njegove pojave - ispale na
pod. S poslednjom u ruci, zastane.*

HILARIO: Šta misliš, da podelimo ovu jednu? Da je pojedemo
kô zakusku, pre ručka... (*Nema reakcije.*) Šta misliš, šta će
nam dati za ručak?

JEN: Kada ćeš mu se izviniti?

HILARIO: Bento, pa Bento... Neka ga malo na vazduhu.

JEN: Koliko je vazduh koristan, toliko je tvoj pedagoški metod
štetan, Hilario. Izrazi koje si upotrebio...

HILARIO: Ne sviđa ti se „onanisanje”, još manje ti se sviđa -

JEN: Najlepše te molim da ne izgovaraš tu reč!

HILARIO: Kako da ga nazovem? Branje cveća? Ako nije „ona-
nisanje”, onda je - izvinjavam se - drkanje, ili šetanje kožurice,
ili -

JEN: Krajnje je neuputno da dojenče sluša te izraze! Ono već
uči jezik!

HILARIO: Nisi mi rekla šta znači „delikatno”.

JEN: Znači „fino”. Reč je u svakodnevnoj upotrebi.

HILARIO: U svakodnevnoj upotrebi je i -

JEN: Na gradilištu, možda. A ti se zapitaj zbog čega radiš ta-
mo, u prašini, na vetru, po deset sati na dan.

HILARIO: Zbog čega?

JEN: Zato što na prethodnom radnom mestu - znatno bolje
plaćenom i komfornijem - nisi bio dovoljno...

HILARIO (*tužnim glasom*): Sistematičan.

JEN: Nisi, Hilario. Ti si pošten i marljiv, to ni tvoj prethodni
šef ne bi porekao, ali... Bolje da ne započinjem tu priču. Idi po
Benta.

HILARIO (*gušeći suze*): Počni, zanima me.

JEN: Razmisli, Hilario. Prošlog vikenda si marinirao meso.
Jesmo li ga pojeli? Nismo. (*Hilario je u međuvremenu briznuo u
plač.*) Zašto sad plačeš? Meso je bačeno jer nisi hteo da kon-
sultuješ kuvar. Gde su police koje si jesenas pravio? Završile
su u vatri. Spalio si ih jer su ispale krive. Zašto su ispale kri-

ve, Hilario? Ispale su krive jer te je mrzelo da meriš uglove. A zašto plačeš? Zato što znaš da sam u pravu.

HILARIO: Nemoj više.

JEN: I sada pokazuješ nesistematičnost. Nju i za slušanje treba imati. Fotografiješ godinama, Hilario, a još nismo napunili ni jedan album: malo slika ti uspeva. Svaka deseta.

HILARIO: Nemoj više.

JEN: Imaš samo nekoliko uspehlikih slika. Uzgred, suze su zdrave. Pomažu da se stres lakše podnese.

HILARIO: Prestani, Jen, molim te.

JEN: Trebalo bi da me moliš da nastavim, Hilario. Jedan Japanac bi, na primer, za ovakvu, konstruktivnu kritiku bio zahvalan.

HILARIO: Nisam Japanac.

JEN: Eto, i te mesne nareške si ispustio.

HILARIO: Popraviću se! Imaj strpljenja! Strpljiva si s malom i s Bentom.

JEN: U redu je, Hilario. Ja i dalje verujem u tebe. Ali, nisi smeo da mu kažeš da je odvratan.

HILARIO (*briše suze*): Znam, Jen, ali zar nisi ti ta koja stalno ponavlja: „odvratna mi je i sama reč”, „ježim se”, „prevrće mi se želudac”...

JEN: Ne smeš ga izjednačavati sa onim što radi. Ako to činimo mi, njegovi roditelji i - nadam se - uzori, to će, Hilario, činiti i on. A u kakvu će se ličnost u tom slučaju pretvoriti? Šta će postati po zanimanju? Kakvu će porodicu imati, ako je uopšte bude imao?

HILARIO: Možda će sad da sretne neku devojčicu, možda će ljubavni život da mu počne baš ovog vikenda.

JEN: Ljubavni život treba da počne na vreme. Ne prerano, ne pre nego što individua razume funkciju seksualnosti. Zato ne mislim da je loše da Bento gleda majku dok doji. Neka mi gleda grudi, slobodno. Sve dok ne shvati njihovu pravu namenu, i namenu genitalija uopšte. (*Hilario gleda Jen u očekivanju objasnjenja.*) One su namenjene stvaranju potomstva. Porodice.

HILARIO: Kad smo kod namene... (*Pauza. Hilario priđe polugama. Podigne središnju: začuje se muzika. Beba zaplače, i Jen je uzme u naručje.*) Čudno...

JEN: Isključiči, vidiš da dete plače.

Hilario podigne desnu polugu: jauci, Ditriksovi.

Dete se smiri.

I ponovo se rasplače kada Hilario spusti polugu.

HILARIO: Ja za ovako nešto niti sam video, nit' čuo.

JEN: Sve se menja, Hilario, pa i ugostiteljska industrija.

HILARIO: Šta 'oćeš da kažeš?

JEN: Čitala sam da su negde otvorili hotel u starogrčkom stilu. Služe isključivo jela od pre dva milenijuma, posluga ide u togama...

HILARIO: To razumem. Al' da ovde sviraju orgulje, a da ovde neko urla u bolovima...

JEN: Ima različitih muzičkih ukusa.

HILARIO: Zapomaganje nije muzika.

JEN: Ti i za platna Marka Rotka misliš da nisu slikarstvo, a ona vise po zidovima najznačajnijih svetskih muzeja. Nego, 'ajde otidi po Benta. Izvini mu se, pa ćemo na ručak.

HILARIO: Misliš - na večeru? (*Jen pogleda na sat.*) Ovo nije muzika.

Jen priđe desnoj poluzi i podigne je. Jauci momentalno umire bebu.

Mrak.

7.

Griselda na levom krevetu. Ention na stolici, sa nogama na stolu.

GRISELDA: Hoćemo li se prvo prošetati, ili ćemo prvo odremati, ili ćemo se prvo... prošetati?

Ention ode do poluga. Podigne desnu. Jauci.

ENTION: Šta čujete, gospođice Griselda?

GRISELDA: Šta čujem? Jauke.

ENTION (*spustivši polugu*): Jeste. A je l' normalno da se u jednoj hotelskoj sobi čuje nešto ovako, da je plakar pun konzervi...

GRISELDA: Da nema Julalije...

ENTION: Tako je, da nema Julalije...

GRISELDA: Ni vode...

ENTION: Najstrašnije je što nema Julalije! Ako već hoćete da spomenete i nju i vodu, spomenite najpre ovo drugo. Radi gradacije.

GRISELDA: Nema ni Rimljana. Ni Hitlera.

ENTION: Sve ste pobrkali... Je l' ste pivo i mesne nareske u samoposluzi ređali na isti raf?

GRISELDA: Pivo stoji na rafu broj 17. Mesni naresci stoje -

ENTION: To sada nije važno, gospođice Griselda. To u ovakvoj situaciji nije važno. Kao ni šetnja, kao ni dremka, kao ni bilo šta slično. Važno je da se složimo oko toga da ovde. Nisu. Čista. Posla. Nemojte mi sad reći da me niste slušali. (*Tišina.*) Jeste li čuli šta sam rekao? Gospođice Griselda?

Griselda se promeškołji na krevetu.

GRISELDA: Treba mi vaša pomoć.

ENTION: Moja pomoć? Vama treba moja...? Oboma nam trenutno treba pomoć. I ovom detetu što kuka. Možda pomoć treba i Julaliji, a ja joj je ne mogu pružiti, jer... jer sam ovde. Zašto sam ovde?

GRISELDA: Molim vas...

ENTION: Ja vam već pružam pomoć! Ne tražim Julaliju, da bih bio sa vama, kojoj je neophodna stalna nega.

GRISELDA (*plačnim glasom*): Upiškila sam se.

ENTION (*plačnim glasom*): A vi ne znate kol'ko ja volim vašu sestru! Sa njom osvićem, s njom ležem, sa njom pijem čaj. Ona mi bira garderobu, daje poslovne savete. Knjige koje čitam, koncerte na koje odlazim - sve bira ona. Odlučuje da li da kupim mineralnu vodu iz Italije ili mineralnu vodu iz Norveške, odlučuje da l' je vreme da pojedem grejpfrut ili da isečem dlake iz nosa -

GRISELDA: Vreme je da mi pomognete.

ENTION: Da vam pomognem? Znači, da vam pomognem. Kako to da izvedem?

GRISELDA: Kilote su u rafu broj 32.

ENTION (*plače*): Jadan ja. Jadan ja.

Tišina. Ention uzdahne, priđe koferu i - začeprkavši njegovu sadržinu - pronađe kilote. Obriše suze i nakašlje se. Nadalje ima poslovičan ton.

ENTION: To je, valjda, to. Kada je reč o samoj... zameni... ja ne želim ništa da vidim. Ja ću, evo, pokriti oči. (*Skida kravatu i vezuje je oko očiju. Pronađe put do Griselde. Hitro joj skine okvašene gaće, i obuče suve.*) Gotovo! (*Ention otvori novu konzervu piva. Otpije.*) I tako... mnogo je volim. (*Pauza.*) Nikad vas nisam pitao - zbog čega ste vi, Griselda, ostali gospođica? Vi nikada niste... nikad niste imali nekog, je l' tako?

Pauza.

GRISELDA: Hvala.

ENTION (*napne se u stolicu*): Julalija?

GRISELDA: Ne znam gde je Julalija.

ENTION: Zazvučali ste kô ona.

GRISELDA: Hvala vam što ste me promenili. (*Rasplače se.*)

ENTION: Što sad plaćete? Šta je sad razlog za plakanje? Onaj ko bi trebalo da plaće sam ja. Vi ne uvidate ozbiljnost situacije, ne može vam biti teško kao što je meni. Ne znate da niste u samoposluzi, ne znate da se u gaće ne mokri, na koncu - ne

znate ništa o ljubavi. (*Pauza.*) Vi ste često radili po dve smene, je l' tako? (*Tišina. Plač.*) Gospođice Griselda!

GRISELDA: Molim?

ENTION: Koncentrišite se neki put i kad sagovornik to traži. A ne samo kada se vama prohte.

GRISELDA: Sagovornik?

ENTION: Ja, ja, ja! Razgovaram sa vama, dakle sagovornik sam vam. Pitam: jeste li često radili po dve smene, sedamdesetak sati nedeljno.

GRISELDA: Treba platiti račune.

ENTION: Prošlo vreme: trebalo je. Sad plaćate samo dom, a ni to ne biste mogli u potpunosti, da vam nije Julalije. To jest, mene; novac generišem ja.

GRISELDA: Žedna sam.

ENTION: Nema vode. Poenta je da, budući da ste radili toľko kol'ko ste radili, niste bili izloženi mogućim udvaračima. Nije da ih niste želeli.

GRISELDA: Vidim da vi pijete nešto.

Ention je par trenutaka „smrznut“: napeto sluša. Potom se ponovo pokrene.

ENTION: Neverovatno je koliko vaš glas podseća na njen. Tek danas sam to uvideo. (*Otpije.*) Ljubav i rad ne idu zajedno. Ni rad i putovanja. Koliko ste slobodnih dana dobijali? (*Tišina.*) Čujete li me?

GRISELDA: Molim?

ENTION: Pitam za vaše slobodne dane. Desetak godišnje, ne više?

GRISELDA: Tri'es dva.

ENTION: Ne može biti, gospođice Griselda. Trideset dva je broj rafa u kome -

GRISELDA: Gospodine.

ENTION: Da.

GRISELDA: Ja sam žedna!

ENTION: Samo da završim: niste imali kad da putujete. A i da jeste, ne biste mogli da platite pristojan hotel. Mi smo znali da idemo u rupu; Julalija vas je zato i pozvala da nam se pridružite baš sada. Nismo vas vodili u Kosta Riku, u Nepal, na Mauricijus, a mogli smo, bez obzira na vaše... psihofizičko sta-

nje. Julalija kaže: Bolje da ne vidi kakva raskoš postoji, pa da joj presedne sav dosadašnji život. E sad, da se vratimo na žed - ima samo piva.

GRISELDA: Dajte malo.

ENTION: To je alkoholni napitak.

GRISELDA: Baš sam žedna...

ENTION: Možda ste baš žedni, ali... vaši lekovi... ne znam...

Tišina.

GRISELDA: Gde mi je sestra?

ENTION: Je l' to sada neka provokacija?

GRISELDA: Provo...?

ENTION: Ne samo vaša sestra, nego i moja žena. Pre moja žena nego vaša sestra. Vaš, sestriński odnos, daleko je nerazvijeniji nego naš, bračni. Niste ravnopravne ni po obrazovanju, ni po imovinskom statusu...

GRISELDA: Molim vas. Dajte mi malo tog... piva.

ENTION: Najpre mi morate obećati da ćete mi sledeći put reći da vam se ide u ve-ce.

GRISELDA: Obećavam.

Ention skida kravatu. Zuri u neku tačku iza auditorijuma.

Pogleda gore.

Grozničavo počne da se osvrće oko sebe.

ENTION (*drhtavim, slabim glasom*): Gospođice Griselda, ja ništa ne vidim.

Mrak.

8.

Eta sedi nad otvorenim tomom enciklopedije na levom krevetu, dok se Sedrik šetka scenom, sa vatom na posečenom kažiprstu.

SEDRİK: Šta da se radi? - da citiram više ruskih mislilaca odjednom. Otkako ste postale deo moje egzistencije, Marivel i ti, Eta, predstavljate njene osovine. Osovine egzistencije, želim da kažem. Ili pak: „želim da velim” - neka se rimuje! Neka bar prozodije bude, kad razumevanja među članovima familije neima. Darivale ste smisao mojim danima, a sada mi, svaka na svoj način - ti ćutanjem, a ona... drugojačije - poručujete da sam vam odbojan. Gadan. Oduran. A izreka „na psu rana, na psu i zarasla” ne važi za duševne ozlede, kakve mi nanosite tim, a ujedno i takvim porukama. Prst će zaceliti, duša će ostati bo'na! Šta ja da radim? Ako bih zapretao trag ženinog zločina, i sam bih počinio zločin! Zato iznosim istinu na svetlo, moleći se da na tu istinu ne reaguješ... burno: tvoja majka, Eta, je nevernica. (*Eta padne u trans. Sedrik, usredsređen na svoje reči, i ne primeti ovo.*) Trener, auto-mehaničar, pekar - egzemplare pogodne za razvrat pronalazi u svakoj branši. Slu tim da me i sada vara. Ovog trenutka. I to u neposrednoj blizini. Možda tik iza vrata ove sobe. Želi da je zateknem *in flagranti*, i usled šoka životnoga toka svog kraj preuranjeni nađem. (*Narednu repliku izgovori „sebi u bradu”.*) Ili „sretnem”? (*Ponovo govori glasno.*) Ograničiti sistem! Koncentrisati se na sobu broj 14! Ne dozvoliti da mi njeno dahtanje dopre do ušiju!

Podigne jednu, pa drugu polugu: Mešaju se muzika i Julalijini jauči.

JULALIJA: Nemojte.

SEDRİK: Neophodno je da budete jasniji.

JULALIJA: Nemojte me mučiti.

SEDRİK: Eto... Dvostruki mučenik biva još i optužen za mučenje.

JULALIJA: Ne optužujem vas; ja vas molim.

SEDRIK: Zamena teza. To je ono što je posredi. Jeste li vi, gospođo, svesni mere u kojoj vaši jauci - za koje vi velite da izražavaju bol - podsećaju na sladostrasničke?

JULALIJA: Bože moj...

SEDRIK: Skrećete sa teme, gospođo. Ne pričamo o religiji. Ko ste vi, moliću, i zašto se oglašavate u mojoj sobi?

JULALIJA: Zato što sam... po izlasku iz *svoje* sobe... iz sobe broj 14 -

SEDRIK: Kako, molim?

JULALIJA: Moj muž, moja sestra i ja smo dobili sobu broj 14 -

SEDRIK: Zanimljiva podudarnost... A koliko vam je godina? (*Tišina.*) Znam da damu nije pristojno pitati, ali budući da vas ne vidim, to pravilo bontona ne važi.

JULALIJA: Šezdeset sedam.

SEDRIK: Šezdeset sedam. Kao i meni. *Ako* vam je šezdeset sedam. Možda vam je više, možda vam je i manje. Možda tendenciozno kažete da vam je šezdeset i sedam, sa ciljem da me navedete na zaključak da sam prestar za svoju suprugu. Da je razlika u godinama između nas dvoje - to jest, moja opala seksualna moć - uzrok njenog neverstva?

JULALIJA: Ne znam o čemu govorite.

SEDRIK: Ako sam u pravu, onda ispada da mi se vi, gospođo, rugate. Rugate mi se. Zbogom. (*Spusti polugu. Uzdahne. Tek sada primeti da mu je ćerka u transu.*) Eta? Eta!

Mrak.

9.

SUTRADAN

Obilu je na levom krevetu, u poluležećem stavu. Gleda u zid naspram sebe. Žesper i Aminita se, na drugom krevetu, ljube. Počinju da se miluju. Kada se Žesperov dlan spusti na Aminitin venerin breg, ova progovori.

AMINITA: Obilu, mogu li da te zamolim da ugasiš svetlo.

Obilu nekakvim gestom izrazi protest, ali ipak usliši Aminitinu molbu.

Predigra se nastavi sa narastajućim intenzitetom. Aminita zas-tenje.

Obilu upali svetlo. Ode do središnje poluge i podigne je.

ŽESPER: Šta bi?

OBILU: Ne želim da slušam vaše stenjanje i uzdisanje. Nema smisla.

AMINITA: Čekaj, je l' mi treba da se ubijemo od dosade zato što je tvoj dečko rešio da nas zajebava?

ŽESPER: Na koga misliš kad kažeš „nas”? Još nismo odbacili mogućnost da su naša prijateljica i njen momak saučesnici.

OBILU: „Moj momak”? I vi ste, kao, najbolji ortaci? Ako ste to nekada i bili, budi siguran da će *prijateljstvu* biti kraj kad Ditriks čuje detalje.

ŽESPER: Daj bože da ih čuje. Mis'im, daj bože da mu se ništa ne desi.

OBILU: Shvatate li vi kol'ko ste sumnjivi? Maločas si nabacivao da je Ditriks bezbedan, sada nabacuješ da nije. Oteli ste nešto što je moje vlasništvo, a sada se, s oproštenjem, privatavate, u situaciji u kojoj niko normalan to ne bi radio čak ni da je sam.

ŽESPER: Normalni ljudi... (*Aminiti.*) Što ne bismo, za promenu, bili normalni? Obilu, 'oćeš da nam kažeš kako se postaje normalan? (*Obilu gleda u stranu. Žesper ustane iz kreveta.*)

'Ajde, molim te. (*Aminiti.*) Ustani i ti.

AMINITA: Sva sam...

Aminita se upaše i stane do Žespera. Njih dvoje su sad sučeljeni sa Obilu.

ŽESPER: Sa'ćeš da se središ. Da se normalizuješ. (*Spusti središnju polugu, pa se obrati Obilu.*) Reci. Mis'im, zapovedi. Sve naredbe izvršavamo. Fala jasno, ukoliko su u domenu *normalnog*.

OBILU: Ditriks i ne sluti šta je u vašim glavama.

ŽESPER: Munje, gromovi, a? Treba nam tvoja lekcija, treba nam kô lek. Mis'im, nisu nam je dali roditelji, škola, firme za koje šljakamo. Daće nam je - Obilu Barbagalo!

Aplaudira, dajući znak Aminiti da mu se pridruži, što ova i učini.

AMINITA: Ne znam da l' je ova predstava vredna ustajanja iz kreveta.

ŽESPER (*Obilu*): To je njen način da se požali što nisam, je l', dovršio posao. (*Aminiti, privlačeći je k sebi.*) Strpi se minut-dva (*šapne*) u ime drugarstva. (*Poljubi je u obraz. Zatim se obrati Obilu.*) Kad me je mlada dama kod Zolingerovih videla sa maskom, odmah ju je prošla napala. Vuna kičo! Iz taka ti skenja libido. (*Dohvati pištolj i uperi ga u Aminitu.*) Treba li da te uplašim, da lakše podneseš tajm-aut, draga? Reci!

AMINITA: Ko j' ti je, bre, čoveče, je l' si...

Žesper spušta pištolj: obuzima ga smeh. Progovori tek kad „smejlica” popusti.

ŽESPER: Šalim se. (*Obilu.*) Šalim se. Mis'im, nije Ditriks jedini šaljivdžija među nama. A Obilu ne treba da bude jedina u našoj ekipi koja se zenta. Zentaš se, je l' tako? Sasvim prirodno. Sasvim. Svi normalni ljudi... A, da, zaboravih - (*Aminiti*) ti ja ne spadamo u tu grupu. Zbog čega smo se ovde i okupili. Da uz pomoć naše prijateljice - ili *drugarice* - pokušamo to da ispravimo. Reci, Obilu, šta da radim? Da li da, na primer, gurnem prst u nos? (*Stavi prst u nos.*) Mis'im, je l' to normalno? (*Izvadi prst iz nosa.*) Ili da izvedem piruetu? (*Izvede piruetu.*) Normalno? Nenormalno? Neće da kaže. Pa da - normalni svoje

tajne čuvaju za sebe. (*Uperi pištolj u Obilu.*) A ako te lepo zamolim?

AMINITA: Žesper!

ŽESPER: Uperivati pištolj u drugove je, valjda, normalno. Da nije, normalna Obilu ne bi to radila. A videli smo je da to radi, je l' jesmo?

AMINITA: Žesper...

On uperi pištolj u Aminitu.

ŽESPER: Reci, Žesperovo.

Ni jedna ni druga devojka se ne usuđuju da se pokrenu ili puste glas. Žesper spušta pištolj, ponovo počinjući da se smeje. Sve je glasniji. Potom dolazi do daha, briše oči, nakašlja se... Sada je ponovo ozbiljan.

Aminita priđe stolici. Sedne. Obilu zaplače.

ŽESPER (*gleda u Obilu*): E, ovo nije trebalo da se desi. Ozbiljno. (*Seda do Obilu.*) Obilu... (*Obilu je, u međuvremenu, zagnjurila lice u dlanove. Šmrca.*) Izvini. I ti, Aminita. Preterao sam, kapiram, izvinjavam se. (*Aminiti.*) Ljubavi? (*Baca pištolj ka zidu paralelnom sa rampom.*) Jebem ti i pištolj, kud' ga do'vati'... (*Tišina. Čuje se samo šmrcaje Obilu.*) Samo sam hteo da vam pokažem šta je strašno, da biste shvatile šta nije. (*Ode do desne poluge i podigne je: jauci Marivel...*) Mis'im, ovo nije. (*Spusti polugu.*) Ne znam tačno o čemu se ovde radi - ne znam, što bi Obilu rekla, detalje - ali znam da je ovo naiva, naiva u poređenju s onim što sam maločas demonstr'o. Možda pomalo grubo. Mis'im, uvek ima razloga za brigu: ratovi, epidemije, prirodne katastrofe... Ja sam samo individua, pojedinac, ko sam ja da rešavam svetske probleme. Zato je fora ograničiti sistem, koncentrisati se na sebe i neposrednu okolinu. Granice našeg sistema - sada i ovde - jesu granice sobe broj 14. Ovi kreveti, ove kutije, poluge na zidovima - to je to. Mis'im, ne moram da znam zašto se sve ovo našlo na jednom mestu, i što smo mi tu. To znanje bi mi, možda, i štetilo. Je l' se slažete? (*Nema odgovora.*) Kapiram, treba da ispaštam. Da malo trpim ignorisanje. O-kej.

AMINITA: Slažemo se.

Žesper priđe Aminiti i poljubi je.

ŽESPER: Moja devojčica.

Aminita ode u kupatilo.

Obilu ustane i uzme pivo iz kutije. Otvori konzervu. Otpije.

ŽESPER: Pićence. Bravo! To je ispravno rezonovanje.

OBILU: Ne pijem u tvoje zdravlje, Žesper. Tvoj govor me nije doveo u raspoloženje za lud provod. Prosto, žedna sam, a vode - da te podsetim - nema.

ŽESPER: Razumem te. Mis'im, razumem tvoju ljutnju. I uopšte - razumem te. Možda bi i ti mene razumela ako bi ti rek'o da je devojka koju sam spominj'o u kontekstu priče o Ditriksu bila moja. Tajio sam to sve do sada, jer nisam hteo da pokvarim perfektno mišljenje koje imaš o svom momku ali, eto, vukla si me za jezik. Mis'im - posvedočio sam kako najbolji ortak pokušava da mi skine ribu, i kako posle, umesto da mi se izvini, na mom hašišu predlaže da bacanjem novčića odredimo kome će riba da pripadne. Pismo je, kao, njegovo, a glava, kao, moja. Pa ti razmisli ko kapira koncept drugarstva, a ko ne, ko ume da prašta, a ko ne ume. (*Otvora novo pivo.*) Ne moraš da piješ u moje zdravlje. Ja ću piti u tvoje. I u Aminitino. I u Ditriksovo. On mi, i pored svega, ostaje najbolji ortak.

Obilu se u međuvremenu procenjivački zagledala u Žespera.

OBILU: Lažeš.

ŽESPER: Jeste, lažem, evo, nos mi se izdužuje. Pitaj njega da l' lažem. Ali ga pitaj preda mnom, da ne bi slagao još jednom. Ponavljam: ti ga znaš pet i po meseci, a ja osam godina. I oslobodi se, leba ti, fiks-ideje da imam nešto protiv tebe. Ako 'oćeš istinu, gotivim te daleko više nego što sam gotivio Šantel, koju sam itekako... gotivio.

OBILU: Ko je Šantel?

ŽESPER: Ko je Šantel? Ditriks ti nije prič'o o svojim devojkama?

OBILU: Očigledno, nije spomenuo baš svaku.

ŽESPER: Sa Šantel se zabavljao doskora. Ja bi rek'o - do pre-juče. Ali ako ti kažeš da ste ti i on zajedno pet i po meseci, to znači da ima toľko otkako su raskinuli. Mis'im, *trebalo* bi da to znači - to.

Pauza. Dve replike koje slede se preklope.

OBILU: Šta Aminita ima protiv mene?

ŽESPER: Pazi ti to...

OBILU: Šta da pazim?

ŽESPER: Šta „šta ima”?

OBILU: Eskiviraš odgovor.

ŽESPER: Ne eskiviram: oči ti menjaju boju. Mi'sim, bile su braon. Sad su zelene. (*Aminita se vrati iz kupatila i legne u krevet. Žesper narednu repliku uputi njoj. Aminiti.*) Ljubavi?

AMINITA: Molim?

ŽESPER: Je l' si o-kej? (*Aminita promrmlja nešto što treba da znači: „da”.*) Sa'ću i ja, samo da završim pivo. Je l' znaš? (*Nema reakcije. Obilu.*) Zaspala. (*Žesper ustane.*) Dobro...

Žesper i Obilu se gledaju.

On klekne uz njen krevet. Usledi poljubac, strastan.

Mrak.

10.

Ležeći pored usnule bebe na krevetu u zadnjem planu, Jen posmatra Hilario, koji šeta scenom pijući pivo. Oboje se bore sa snom.

Ona pogleda na sat.

JEN: Već dvadeset pet sati smo ovde, Hilario.

HILARIO: Skrenuli smo nadesno u hodnik koji vodi u sobu, je l' da?

JEN: Nadesno. Da.

HILARIO: I od recepcije u hodnik - isto nadesno? Jeste...

JEN: Ne možeš da zalutaš. Samo kreni.

HILARIO: Kako ne mogu? Je l' loš radnik, loš kuvar, fotograf...

JEN: Nemoj to raditi, Hilario. Nemoj iskrivljavati moje reči.

HILARIO: Nesistematičan u ovom, nesistematičan u onom... E pa, ovaj put ima da bude drukčije! Fino, bez žurbe, napraviću takav plan potrage kakav ne mož' da omane, savršen. Dva puta levo...

JEN: Ni s pivom ne bi morao da žuriš, Hilario.

HILARIO: Pivce mi pomaže. Relaksira me.

JEN: To je jedina tečnost koju imamo. A ne znamo kada će voda stići.

HILARIO: Kvar ću da prijavim kad budem otiš'o po Benta. Da jednim udarcem ubijem dve muve. Je l' to nije primer dobre praktične odluke?

JEN: Pitanje je hoćemo li se vratiti već sutra, Hilario.

HILARIO: Nisi iskrena, Jen. Nisi iskrena ni prema samoj sebi. Kažeš da nije istina da se ovaj iza... iza poluge muči, a ovamo predviđaš vanredno stanje.

JEN: Majka sam. Kao takva, ne mogu biti suviše oprezna.

HILARIO: Neiskrena si...

JEN: To su krupne reči, Hilario. Da li ćeš iza njih stajati i kad se otrezniš?

HILARIO: Nek' i građevinski radnik izjavi nešto krupno. (*Pa-uz-a.*) Inače, ja nisam samo to - građevinski radnik, fotograf-amater... Ja sam i otac.

JEN: Ne ponašaš se tako.

HILARIO: Otac tvoje dece. Kao što ti nisi samo sekretarica direktora pogrebne agencije i majka, nego i moja žena, Jen. Moja ljubavnica.

JEN: Kakve to ima veze sa predmetom našeg razgovora?

HILARIO: Trebalo bi da ima veze sa svakom sekundom koju provodimo zajedno, a nema.

JEN: Ne znam šta pokušavaš da ispleteš. Vidim samo čvor.

HILARIO: Evo, da ga presečem: reci mi, je l' ima nečeg u čemu ja nisam loš?

JEN: Opet... Moju dobronamernu kritiku konkretnih stvari interpretiraš kao opštu i nedobronamernu. To nije lepo od tebe, Hilario.

HILARIO: A je l' lep... ovaj hotel? Ova priroda okolo?

JEN: Vidim šta će se dogoditi. Dospećeš u stanje u kome nema smisla pojavljivati se pred decom, pa neće imati ko da ode po Benta.

HILARIO: Pusti sad debelog drkadžiju. Reci mi je li lepo... voditi ljubav?

JEN: Sram te bilo.

HILARIO: Zbog drkanja ili zbog vođenja ljubavi? Po tebi je, izgleda, zadovoljstvu namenjeno samo ovo prvo.

JEN: Razgovor je završen, Hilario.

HILARIO: Da nije tako, valjda bi ispuštala neke zvuke kad sam na tebi. (*Ditriks ispusti jauk glasniji od prethodnih.*) Mislim, od miline. Žene mojih kolega ispuštaju zvuke dok se... dok vode ljubav.

DITRIKS: Nemojte više...

HILARIO: Je l' on to nešto rek'o?

DITRIKS: Prestanite...

Hilario priđe polugama.

HILARIO: 'Alo? Čujemo li se?

DITRIKS: Čujem vas...

JEN (*šapuće*): Kako ti znaš da žene tvojih kolega ispuštaju zvuke dok vode ljubav?

HILARIO: Pričamo na pauzi. Često baš uz pivo i mesni narezak.

DITRIKS: Nemojte me više mučiti.

Jen spusti polugu. Dete se rasplače.

JEN: Pričate na pauzi. I to su vam teme.

HILARIO: I to, i sve drugo što nam padne na pamet.

Pauza.

JEN: Tri godine, je l' tako? Pune tri godine na istom radnom mestu, a nisi se pomakao od startne plate. Zbog čega?

HILARIO: Jasno je zbog čega. Jer na poslu pričam o tome o čemu pričam. Jer nisam dovoljno sistematičan. Delikatan. Ti si, valjda, dogurala do dobre plate jer pred kolegama nikad nisi spomenula ništa sem leševa. Umeš da se držiš bitnog: poslati telo crvima uz gladiole, ili uz svečani govor, ili uz ozbiljnu muziku. (*Podigne središnju polugu. Hilario diriguje imaginarnom orkestru. Dečiji plač se pojača. Jen spusti polugu.*) Ako nećeš da mala plače, treba da podigneš i levu.

JEN: Ne želim da nas iko čuje.

HILARIO: A... Ja pomislio da ne želiš da ovaj pati da bi tvoje dete spavalo.

JEN: Naše dete, naše! Bez obzira na tok razgovora.

HILARIO: Potek'o na pogrešnu stranu, a? Reci mi: koja je prava? Ona na kojoj se nabrajaju moje mane? E pa, neće moći! Obično može, ali ovaj put neće. Možda su mi fotografije kurac, možda ne umem da mariniram meso i merim uglove, ali da me izokola kriviš za to što ti je u krevetu dosadno - nećeš. (*Jen je skamenjena.*) Šta me gledaš? Imaš tri'es devet godina, dvoje dece i nula orgazama. Nula! Ako misliš da je greška do mene, reci to jasno i glasno, i ja ću ti, preko oglasa, naći jebača. Slavio bih kad bi svršila, ne zanima me sa kim.

JEN: Hilario, ti i ja imamo dvoje dece. Bento ima petnaest godina -

HILARIO: Decu imaš ti. Ti ih vaspitavaš. Jebiga, kad tata nema dobar posao, kad je odsutan po deset sati na dan, u prašini, na vetru...

JEN: Hilario.

HILARIO: Hilario - šta? Nemoj da se pretvaraš da imaš šta da kažeš. Truješ Benta pričom o porodici, o ognjištu, o pizdari-jama, otkako zna za sebe, a trovaćeš i malu. On je ispao krenten - nije za školu, nije za sport, nema nijedan talenat, jedino

što voli je da hasa i da pevcu pušta krv - sve iz otpora prema tvojim nebulozama. „Neka me gleda голу da bi shvatio funkciju seksualnosti.” Što mu ne daš i da te poprca? Pa ne, ozbiljno, daj mu ribu. Bento će da odmori ruku, a i da nešto nauči. Možda ti se posreći i da zatrudniš? Zašto da mu decu ne rodiš ti, umesto neke tamo devojcure? Znaš kako su devojke danas pokvarene? Sve sama kurva! Zato, nek' sin tuca tebe, (*skida pantalone i počinje da onaniše*) a za promenu ću da drkam ja. I da, dok to radim, zamišljam šta god mi se sviđa. Ako 'oču, mogu da mislim i na... pogrebne opcije koje nudi tvoje preduzeće. Za bogataše... za visoku srednju klasu... za srednju i nižu srednju... tu se spisak ponuda završava... kô jebe građevinske radnike? Ima ih koje... i sopstvene žene jedva... jebu. Hladne... dojlje-mučiteljke...

Ejakulira.

Upaše se. Sad deluje potpuno trezan.

Priđe polugama i podigne desnu: čim se scenom razlegnu jauci, dete prestane da plače.

HILARIO: Gde si ti?

DITRIKS: Ja? Ne znam. Ne znam gde.

HILARIO (*obraća se Jen*): E, vidiš, on nije neiskren.

Mrak.

11.

Ention i Griselda sede za stolom. On upravo istresa sadržaj konzerve mesnog nareska na „svoju” stranu stola (naglašavam: ne na tanjir.) Pred Griseldom se već nalazi ružičasti kvadar mesne prerađevine.

Središnja poluga je dopola podignuta: tiho se čuje „Umetnost fuge”.

ENTION: Imamo samo jedno drugo. Gospođice Griselda?

Ćutanje.

ENTION (*besno*): Odgovorite mi!

GRISELDA (*zadihana od straha*): Šta ste me pitali?

ENTION: Rekao sam: sada imamo samo jedno drugo. Vi mene, ja vas.

GRISELDA: Ja bih rekla da je to izjava. Nije pitanje.

ENTION: A ja bih, vidite, rekao da suviše pametujete za nekog ko šora u gaće!

Tišina.

ENTION: Budite kooperativni. Molim vas. I jedite. ‘Ajte.

GRISELDA: Nema hleba.

ENTION: Ali zato saksija ima rupu.

GRISELDA: Saksija?

ENTION: Otkrivete rupu na saksiji, gospođice Griselda!

GRISELDA: Rupu?

ENTION: Opet sam precenio vaše intelektualne moći... Očigledno je da nema hleba, to se ne mora spominjati, kao što se obično ne spominje ni da saksije imaju rupe - neke stvari se, prosto, podrazumevaju.

GRISELDA: Gospodine, vidite li vi mene?

ENTION (*plačnim glasom*): Ne vidim vas, gospođice Griselda. Slep sam.

GRISELDA: Kako je onda *očigledno* da nema hleba?

Pauza.

ENTION (*bliži plaču nego malopre*): Gaduro jedna. Sram da te bude. Stid da te je i sram, gaduro matora! Rugaš se hendikepiranoj osobi, pri čemu si sama oličenje hendikepa.

Početak naredne Griseldine replike preklopljen je s krajem Entionove prethodne.

GRISELDA: Upomoć. Upomoć! Julalija!

ENTION: Znaš li ti uopšte ko je to? Ko je Julalija.

GRISELDA: Zaštita; treba mi zaštita od vas.

ENTION: Nisi mi odgovorila na pitanje.

GRISELDA: Pitanje. Kakvo pitanje?

ENTION: Ko - je - Julalija.

GRISELDA: Kako ko je? Julalija je...

ENTION: Brzo, bez razmišljanja.

GRISELDA: Usplahirena sam. Trebaju mi tablete.

ENTION: Koliko tableta piješ uveče? Dve žute i jednu crvenu, ili dve crvene i jednu žutu?

GRISELDA: Ostavite me na miru.

ENTION: Nema ti lekova dok mi ne odgovoriš!

GRISELDA: Ma, ko ste vi, da mi pretite?

ENTION: I to je dobro pitanje. Ko sam ja? Šta ti ja dođem?

Uz ogroman napor, oslanjajući se o štap, Griselda ustane.

ENTION: Kud ćeš? (*Tišina.*) Nešto sam pitao.

Nema odgovora. Ention skoči, otme Griseldin štap - usled čega ova, uz jauk, padne - i razbije ga o scenu.

ENTION: Nemaš ti pojma ni o čemu... (*Griselda jaukne.*) Pre ja imam razlog za jaukanje. Do juče sam video kao soko, a sad - nikako. Svako ima neki razlog za jaukanje. (*Ode do desne poluge. Podigne je. Bentovi jauci.*) I on.

Bento jaukne.

ENTION (*Griseldi*): Šta sam rekao?

BENTO: Nemojte više.

ENTION: Šta „nemojte?“

BENTO: Nemojte me mučiti.

ENTION: Ko da te ne muči?

BENTO: Vi.

ENTION (*Griseldi*): Eto, nisi jedina koja za svoje probleme krivi mene. Ti za slabe noge i zaboravnost, a ovaj momak - zato što ga nešto boli. Ljudi gledaju svugde pre nego u ogledalo. Svugde pre nego u sopstveni sistem i u njegove granice. Nema veze, neću da budem prek. Jednostavno ću spustiti polugu. (*Spusti polugu.*) Ja sam protivnik prekosti. (*Narednu repliku naglasi podignutim kažiprstom.*) Kada je nepotrebna! Ima situacija u kojima je nužna.

Kratka pauza, nakon koje Ention ode do Griseldinog kreveta, i u njenoj torbi potraži lekove. Izvadi dve žute pilule iz jedne, i jednu crvenu iz druge bočice.

ENTION: Tačan odgovor na jedno od mojih pitanja je: dve žute i jedna crvena pilula. (*Pomogne Griseldi da ustane, i odvede je do kreveta. Starica sedne.*) Tačan odgovor na pitanje: „ko je Julalija” jeste - ti. Ti si Julalija. A ja - ja sam ti muž. ‘Ajde ponovi. Ponovi i daću ti tablete.

Mrak.

12.

Eta je u transu, u istoj onoj pozi u kojoj se nalazila na kraju osme scene.

Sedrik je do nje: kleči, za zalogajem mesnog nareska na viljušci u jednoj, i konzervom u drugoj ruci.

SEDRIK: Barem jedan zalogaj, kćeri! Sebe radi! (*Vadi novčanik.*) Platiću ti. Koliko tražiš? (*Eta ne reaguje.*) Sto? Dvesta? (*Vadi novčanice.*) Evo ti sve što imam - petsto. (*Pružaj joj novčanice. Eta ne reaguje. Sedrik zgužva novčanice i zajedno s novčanikom ih baci na scenu.*) Šta da učinim? (*Skine košulju i kaiš. Pruži joj kaiš.*) Evo! Kazni me. Kazni onog ko užeže iskru žića tvojega, kazni ga jer reknu istinu. Ne? Išteš da na sebe sama podignem ruku? (*Bičuje se.*) Preka li si, mladosti, o! (*Šiba se.*) evo... na jedan bol dodajem... drugi, fizički. Jak bol. Izrazit bol. Koji je, ipak, manji... od bola nekih... boraca za istinu koji... pre mene hodahu... Zemljinim šarom.

Sa poslednjim rečima monologa, Sedrik se srušio na scenu.

13.

SEDAM DANA KASNIJE

(Svi muški likovi u ovoj grupi scena imaju jednonedeljnu bradu. Frizure svih likova odaju manji ili veći stepen zapuštenosti, u zavisnosti od pola i godina. Uredniju kosu imaju mladi i / ili ženski likovi.)

Žesper stoji uz zid sa polugama. Leva je podignuta: ori se „Umetnost fuge.”

Obilu stoji uz svoj krevet: oblači čarape. Zateže ih, ne pokušavajući da od očiju Žespera i Aminite sakrije gaćice koje se pri tom ukazuju.

OBILU: Šta je za doručak?

Aminita izvadi mesni narezak iz kutije. Glumi iznenađenje što joj se u ruci našao baš taj i takav artikal.

AMINITA: Narezak!

OBILU (kao da skandira): Narezak, narezak!

Obilu je u međuvremenu sela za sto. Dve devojke dele narezak, otvaraju konzerve piva.

ŽESPER: Promeni ga, više, nek' ide u...

AMINITA: Gospodine Žesper, ovaj delikates traži finije izraze.

ŽESPER: Ne, mis'im, sedam dana samo orgulje. 'Ladno muzika za odar.

Skloni konzerve sa stola i legne na nj. Oči su mu sklopljene, a ruke prekrštene na grudima. Aminita i Obilu se usiljeno smeju. Očigledno je da nisu u raspoloženju za crni humor.

AMINITA: 'Ajde da jedeš.

Žesper ustane sa stola i ode do desne poluge. Podigne je.

ŽESPER: Mis'im, jebeš 'i mater ako ovo nije prijatnije.

AMINITA: Žesper...

ŽESPER: Šta „Žesper“?

AMINITA: Vaš vokabular!

Između jauka, začuje se glas Marivel.

MARIVEL (*iz offa*): Preklinjem vas... nemojte više...

ŽESPER: Voleo bih da znam da l' stvarno pati, i - ako pati, da l' joj bol nanosim ja, ili -

MARIVEL: Vi! Vi mi nanosite bol.

ŽESPER: Čekaj... je l' vi to mene čujete?

MARIVEL: Čujem vas.

ŽESPER: A je l' čujete... (*Aminiti i Obilu.*) recite nešto.

AMINITA: Preko trnja do zvezda.

OBILU: I obrnuto.

MARIVEL: Preko trnja... do zvezda. I obrnuto.

ŽESPER (*Aminiti i Obilu*): Imamo mikrofone u sobi! (*Marivel.*)
Je l' vam znači nešto ime Ditriks Zolinger?

MARIVEL: Ne znam ko je to.

Žesper priđe stolu.

ŽESPER (*tih*): Je l' ste provalile pauzu pre odgovora?

OBILU: Pauzu?

ŽESPER: Napravila je pauzu. (*Vrati se polugama. Opet se obraća Marivel.*) Kako da znam da ne lažete?

MARIVEL: Kako da znate... Ne znam kako... Nos mi ne raste, eto kako.

ŽESPER: Znači, i taj razgovor si čula.

MARIVEL: Koji razgovor?

ŽESPER: U kome sam sam Obilu rek'o da mi raste nos. (*Aminiti i Obilu.*) Je l' poluga bila podignuta kad sam spominj'o vezu između nosa i laži?

MARIVEL: Gospodine, o toj vezi zna svako... ko je u detinjstvu... čitao *Pinokija*.

Žesper spusti polugu.

ŽESPER: Nećeš ti meni pametovati, tetka.

Priđe stolu i sedne između žena.

OBILU: Mog'o si da je pitaš još -

AMINITA: Još toliko toga.

ŽESPER: Po cenu čega? Po cenu informacija o tebi, o njoj, (*po-kaže na Obilu*), o meni... Zajebi.

Zadene pramen kose Obilu iza devojčinog uha. Aminita je ukočena.

AMINITA: *Ja* nemam šta da krijem.

OBILU: Ni ja.

ŽESPER: Ja, kao, imam?

AMINITA: Ko je to rek'o?

OBILU: Već sedam dana smo zajedno. Ako niko od nas nema šta da krije, možda bi trebalo otvoreno da pričamo. O našem odnosu.

ŽESPER: Piči.

OBILU: Protekla nedelja je bila čudna u svakom pogledu. Došli smo na vikend u hotel kod potoka sa lekovitom vodom, a umesto potoka odonda gledamo -

ŽESPER: Pređi na stvar.

OBILU: Meni je stalo do Ditriksa. Bez obzira na kontroverzne informacije koje si mi ispričao o njemu. Molim se da je s njim sve u redu, i da ćemo, kada se ovo završi, nas četvoro ponovo sedeti zajedno, po mogućstvu uz mēnī raznovrsniji od ovog. (*Smeje se.*)

ŽESPER: Pređi na stvar.

OBILU: Ti si ta stvar. Ti i Aminita, Aminita i ja, ti i ja. Nećemo se pretvarati da ne znamo šta se dogodilo između Žespera i mene.

AMINITA: Šta se dogodilo?

OBILU: Ako će nekakvu razliku da napravi to što ću rečima izraziti ono čemu si i sama posvedočila - Žesper i ja smo... bili smo zajedno... ostvarili smo intiman -

AMINITA: Tucali ste se.

OBILU: Tucali smo se.

ŽESPER: Više puta.

OBILU: Nije važno koliko puta, nego koji stepen bliskosti je pri tom ostvaren između nas.

ŽESPER: Omsades'čet'ri odsto.

OBILU: Ti se sad zezaš, stid te je da budeš sentimentaln. Ali znam da smo osećali isto.

ŽESPER: Šta to?

OBILU: Ljubav, pobogu.

ŽESPER (*Aminiti*): *Amour.*

AMINITA (*prihvata igru*): *Olala!*

OBILU (*ne primećuje njihovu ironičnost*): Baš tako. Pošto se to osećanje ne javlja često - (*Žesper i Aminita prasnu u smeh.*) Šta je smešno?

ŽESPER: Obilu, ljubavi, to je sad završeno. Gotovo. Istorija. Drugo, kol'ko god mi je bilo zabavno da te krešem, znaj da sam to radio najpre da bih izravnao račun s Ditriksom. Mis'im, prvo je tvoj mili meni kresao ribu, pa ja njemu. I sada smo kvit. (*Aminiti.*) Je l' tako, mila?

Aminita prasne u smeh. Kada je Obilu pogleda, šakom poklopi usta. Za to vreme, Žesper spokojno žvaće.

Obilu se baci na pištolj na stolu, a Žesper na nju. Otimaju se o oružje.

ŽESPER: Pomozi!

Mrak.

14.

Jen sedi na krevetu, leđima okrenuta usnuloj bebi. Treća poluga je podignuta: Ditriks stenje i jauče.

Hilario sedi na stolici nasred sobe, s nogama u lavoru, u koji sipa pivo.

JEN: Ima stvari prećih od pranja nogu.

HILARIO: Za taj uvid nešto nisam voljan da platim. Ali ću da ti dam tri nareska ako mi opereš noge. *(Jen spremno priđe, istrlja muževljeva stopala pivom i osuši ih peškirom. Hilario za to vreme istim napitkom ispere grlo.)* Sad masiranje. Pet narezaka.

JEN: Ne moraš se razbacivati.

HILARIO: Ma, zabole me kurac. 'Aj reci „kurac”. Reci, pa ću ti dati narezak.

JEN: Naresci, valjda, trebaju i tebi.

HILARIO: Dva nareska. Reci.

JEN *(šapatom)*: Kurac.

HILARIO: Kako, kako?

JEN: Kurac!

HILARIO *(kreće ka krevetu i leže na nj)*: Tako, brate! Dođi. *(Jen se ne pomiče: gleda u pod čisteći nokte jedne ruke nohtima druge.)* A... *(Vadi konzerve iz kutije pored kreveta.)* Tri plus dva. Izvoli.

Jen prihvati konzerve i ubaci ih u kutiju do kreveta sa bebom, a zatim počne da masira Hilariova leđa. On jauče. Ditriksovi jauci postaju nalik Hilariovim.

HILARIO: Obojicu nas... vidiš... boli.

DITRIKS: Što sam ja ovde?

HILARIO: Što sam ja ovde?

DITRIKS: Došao sam... sa devojkom i prijateljima... u hotel „Potok”. U blizini je, valjda, nekakav potok.

Pauza. Hilario da Jen znak da prestane sa masažom.

HILARIO: Da nisi, slučajno, umetnik? Ovo nije nikakvo... šta ja znam... delo? Kao što su, na primer, *delo* platna Marka Rotkoa.

JEN: Rotka.

HILARIO (*Jen*): U redu, konzerva.

Ustane s kreveta.

DITRIKS: Ne znam o čemu govorite. Znam samo da sam dobio besplatan vikend u hotelu -

HILARIO (*kao za sebe*): Eto, i to nam je zajedničko... Kako se zoveš?

DITRIKS: Ditriks.

HILARIO: Milo mi je; Hilario. Je l' ne misliš, Ditrikse, da je čudno da neko sa strancem ima toliko zajedničkog, a s rođenom ženom baš ništa?

DITRIKS: Ne znam... Iznuren sam... Ako ne prestanete, uskoro... uskoro će biti svršeno.

HILARIO: Pravo da ti kažem, ja bih to negde i voleo. Zato gledam da konzerve potrošim što pre. Moja žena, Jen - ona je drukčija. U svemu je drugačija od mene. Zato me više i ne tera da odem i potražim Benta. Bento - to je naš sin, naš neuspeh. Kruna naših neuspeha, što kažu. Majka ga ne spominje više. Zna da bi on, koji ima - ovako - apetit za troje, mnogo ubrzao stvar.

DITRIKS: Ne razumem vas.

HILARIO: Sad me i ti razočaravaš... Zbogom! (*Spusti polugu: beba se rasplače. Hilario naredne reči uputi njoj, tepavo.*) Gde si, budućnosti naša? (*Jen.*) Popij pivo. Popij puno piva. Pre nego što se sve svrši. Pre nego što, po prvi i poslednji put, svršiš.

JEN: Želim da me naučiš.

HILARIO: Šta da te naučim?

JEN: Kako se to radi. Kako se... svršava.

Pauza. Hilario, zamišljen, otpija pivo.

HILARIO: Ne znam... Ti ne veruješ u moje metode.

JEN (*tih*): Verujem.

HILARIO: Glasnije.

JEN: Verujem.

HILARIO: Pusti glas. Proderi se kô ćera što se dere.

JEN: Verujem!

HILARIO: Možeš ti bolje.

JEN: Verujem! Verujem u tvoje metode! Verujem ti!

Pauza.

HILARIO (*poslovičnim tonom*): Važi. Pokazaću ti. Al' za pedeset konzervi piva.

Mrak.

15.

Nered: nepojedeni naresci i prazne, te još neotvorene konzerve na stolu; stvari rasute oko otvorenog kofera; prevrnutu stolica nasred sobe, itd.

Griselda leži na levom krevetu, sklopljenih očiju. Ention je na drugom, u poluležećem stavu. Oči su mu otvorene.

ENTION: Kog putovanja se najradije sećaš? (*Pauza. Nakon koje Ention drekne.*) Julalija!

GRISELDA (*u magnovenju*): Hitler!

ENTION: Posetili smo ti i ja više gradova nego što ih je Hitler osvojio...

GRISELDA (*otvara oči, mljacka*): Ni hleba, ni povrća - samo konzerve mi daje. Hitler.

ENTION: Blago meni. Posle četrdeset dve godine braka, postadoh Hitler... Reci mi: gde ti se najviše svidelo? (*Griselda zaste-nje zatvorenih usta.*) Tokio? Helsinki? Barselona? (*Tišina.*) Sa-da bi prijala promincla. Sećaš li se promincli? I kariranog ter-mosa? I jedno i drugo si imala na svim putovanjima. (*Tišina. Posle koje se Ention opet prodere.*) Reci da l' se sećaš, pizda mu materina!

GRISELDA (*prestravljena*): Sećam se.

ENTION: Sećaš se?

GRISELDA: Sećam.

ENTION: Svega?

GRISELDA: Molim?

ENTION: Da li se sećaš - svega?

GRISELDA: Sećam se.

ENTION: Onda opisuj. Opiši mi, na primer, belu noć u Helsin-kiju.

GRISELDA: Slaba sam, gospodine.

ENTION: Prvo, nemoj mi persirati. Drugo, i ja sam slab. Baš zato što smo slabi, treba da razmišljamo o prošlosti. Inače će-mo pobrkati juče, sutra, danas - sve! Dakle, noć u Helsinkiju. Kakva je bila?

GRISELDA: Noć u Helsinkiju...

ENTION: Čekam.

GRISELDA: Ima li ovde neki prozor, da se otvori? Il' neka vrata, da izađemo.

ENTION: Nemoj da mi skrećeš sa teme! Koncentriši se. Vežbamo mozak. 'Ajde. (*Tišina.*) Kakva je bila noć?

GRISELDA: Tamna.

ENTION: Sad me zajebavaš, je l' tako?

GRISELDA (*sebi u bradu*): Očajan rečnik...

ENTION: Slepim imaju izoštrano čulo sluha. Odlično čujem! A noć u Helsinkiju nije bila tamna, već svetla. Ponovi!

GRISELDA: Svetla.

ENTION: Šta smo radili?

Tišina. Ention ustane, podigne desnu polugu - greškom. Začuju se Bentovi jauči.

BENTO: Nemojte... molim vas...

ENTION: Dobro, ko si ti?

BENTO: Zovem se Bento Ribicki... Imam petnaest godina...

ENTION: I? Odakle se javljaš?

BENTO: Ne znam. Ništa ne vidim.

ENTION: Ni ja, Banto, ni ja.

BENTO: Znam da imam tri nedovoljne... i da sam radio što nije trebalo...

ENTION: Ja nisam. Uvek sam ispravno postupao. (*Griseldi.*) Je l' sam u pravu? Tebi se obraćam, Julalija.

GRISELDA: Molim?

ENTION: Bila si se isključila... (*Bentu.*) Isključujemo te iz razgovora, Bento. (*Spusti polugu. Napipa središnjju i podigne je. Muzika.*) Sećaš li se gde smo bili?

Nema odgovora.

GRISELDA: U... Helsinkiju?

ENTION: Tako je, u Helsinkiju, bravo. Ovaj put sam, međutim, mislio na predmet o kome smo razgovarali. Muzika.

GRISELDA: Muzika...

ENTION: Nemoj tek ponavljati moje reči. Smisaono ih obogaćuj.

GRISELDA: Smisaono...

ENTION: Šta smo u Helsinkiju radili uz muziku? (*Zapleše valcer sa imaginarnom partnerkom. Ljutito uzdahne.*) Šta smo radili?

GRISELDA: Valjda - plesali.

ENTION: Tako te volim! Radi ono što je neophodno da bih te voleo onoliko kol'ko te volim. A ti znaš kol'ko je to. Znaš da je naša ljubav retka. Uporedi je sa ljubavima naših prijatelja. Sa Jokumovima, sa Tomberlinovima. Ili go merkantilizam, ili - u boljem slučaju - tek naklonost bratsko-sestrinskog tipa. Kod tebe i mene ima erotike. I sad, kao i pre četiri decenije. (*Tišina.*) Što čutiš?

GRISELDA: Nemam šta da kažem, gospodine.

ENTION: Kad čutiš, gospođo, ispada da se ne slažeš. A slažeš se, ne može biti da se ne slažeš. Seti se kako smo plesali. Celu noć. Celu belu noć. I pili - šta? (*Ention otvori dve konzerve piva. Jednu da Griseldi.*) Šampanjac. A šta smo jeli? (*Otvora mesni narezak i istresa sadržinu konzerve u šaku. Gura je Griseldi u usta.*) Jeli smo ostrige! (*Griselda s mukom žvaće. Ention legne do nje.*) A posle? (*Tišina.*) Podsetiću te. (*Poljubi je u usta.*) I tebi bi dobro došla promincla...

GRISELDA: Gospodine, šta ste to uradili?

ENTION: Znete vi dobro šta sam uradio, gospođo. Poljubio sam vas. Sećate li se našeg prvog polupca?

GRISELDA: Ne znam o čemu pričate.

ENTION: A da ždereš narezak i ločeš pivo - to umeš? Pitao sam te o našem prvom poljupcu!

GRISELDA: Ostavite me na miru.

ENTION (*ustaje*): Kako želiš. Ovo maločas ti je bio poslednji obrok. (*Ention stoji nasred sobe. Griselda tiho zajeca.*) Plači. Sama si kriva. Ja namećem veselu temu ne bih li nam vratio optimizam, a ti - „ne znam o čemu pričate”. Ispričaj mi o našem prvom poljupcu i preći ću preko svega. Eto.

GRISELDA (*kroz suze*): Naš prvi poljubac je bio... baš lep.

ENTION: Opšte mesto. Detalji!

GRISELDA: Poljubili smo se... u jednom...

Tokom narednih nekoliko replika, Ention se postepeno približava Griseldi i naposletku legne uz nju.

ENTION: Parku, tako je. U londonskom Hajd parku. Ti si na sebi imala - šta? Bluzu boje...

GRISELDA: Boje...

ENTION: Lavande...

GRISELDA: Jeste...

ENTION: Šta si mi posle rekla?

GRISELDA: Rekla sam...

ENTION: Da te šašoljim...

GRISELDA: Da me šašoljite...

ENTION: Ne persiraj mi!

GRISELDA: Da me šašoljiš...

ENTION: Da te šašolje moji brkovi. Istog dana sam ih obrijao! I sad te... (*poljubi je*) evo... (*poljubi je*) više ne šašoljim, je l' tako?

Još jedan poljubac, znatno duži od prethodna dva. Ention ot-kopčava dugmad na Griseldinoj bluzi. Ona se meškolji, mljac-ka, gestikulira.

ENTION: Šta je?

GRISELDA: Gospodine...

ENTION: Da, gospođo?

GRISELDA: Ima nešto što vi ne znate.

ENTION: Slušam.

GRISELDA: Znam da se o meni u porodici priča kao o devici. I Julalija misli da sam devica. Ali, ja to nisam. Imala sam, zna-te, ljubavnika, tokom ratnih godina.

Mrak.

16.

Eta je i dalje u transu. Sedrik leži na krevetu iza nje, sklopljenih očiju.

SEDRIK (*kao za sebe, polurazgovetno*): Eta. Potvrdi da me čuješ. Proizvedi glas. Reci nešto. Reci bilo šta.

ETA (i dalje u transu): Mazohizam.

SEDRIK (*uspravlja se u krevetu, iznenađen što mu se Eta odazvala*): Molim?

ETA: Mazohizam je psihijatrijski poremećaj koji karakterišu osećanja seksualnog zadovoljstva ili uživanja u izazivanju sopstvene patnje. Termin je skovao austrijski psihijatar Rihard fon Kraft-Ebing u XIX veku, na osnovu imena svog zemljaka, romansijera Leopolda fon Zaher-Mazoha. Austrija je centralno-evropska zemlja, koja se graniči sa Nemačkom, Češkom republikom, Slovačkom, Mađarskom, Slovenijom, Italijom i Lihtenštajnom. Najpoznatije Mazohovo delo je *Venera u krznu*. glavni grad Austrije je Beč. (*Pauza. Eta se budi iz transa. Naredne reči izgovara normalnom jačinom.*) Zašto me sada ne prekineš? Zašto ne zatražiš da ti objasnim zbog čega sam maločas spomenula mazohizam?

Pauza.

SEDRIK (*veselo skreće temu*): Voliš li Baha? Meni bi baš prijalalo malo njegove muzike. Pusti ga. Pusti Baha.

ETA: Ne muči tebe to što smo u ovoj sobi već sedam dana, ne muči te što ne znaš gde je keva. Muči te što znaš da pravila ove igre ne određujete vas dvoje.

Sedrik se ustremi ka Eti, usput podižući stolicu u vazduh.

ETA: Mazohizam i sadizam obično idu zajedno. Što priloženo lepo ilustruje.

SEDRIK (*spušta stolicu i unosi se ćerki u lice*): Tvoja majka je drolja. Frakafulja. Fuksa.

ETA: Nikada više neću pasti u trans, tata.

Mrak.

17.

Kada se svetlo ponovo upali, pored Ete i Sedrika se, u pozicijama u kojima su bili na kraju prethodne scene, nalaze još i Ention i Griselda.

ETA: Nikada više.

Pošto Eta izgovori prethodnu repliku, druge dve figure na sceni „ožive”.

GRISELDA: Znam da se o meni u familiji priča kao o devici. I Julalija misli da sam devica. Ali, ja to nisam. Imala sam, znate, ljubavnika, tokom ratnih godina.

Ention se uspravi u krevetu. S izrazom gađenja zuri u Griseldu. Da, zuri - pošto je primio informacije o Griseldinom seksualnom iskustvu, volšebno je progledao.

ENTION: Nisi devica?

GRISELDA: Nisam.

ENTION (*kao za sebe*): Kad će život prestati da me razočarava? Kad? Kad? Kad?

Griselda dva-tri puta mahne rukom ispred Entionovog lica.

ENTION: Šta sad? Šta mašeš?

GRISELDA: Vi me vidite.

Mrak. Kada se svetlo ponovo upali, na sceni su još i Hilario i Jen.

ENTION: Pusti sad moj vid. (*Ustaje.*) Julalija!

JEN (*Hilariu*): Verujem!

ENTION: Julalija!!!

JEN: Verujem u tvoje metode!

ENTION: JULALIJA!!!!

JEN: Verujem ti.

Ention i Griselda se “zamrznju”.

Kratka pauza.

HILARIO (*poslovičnim tonom*): Važi. Pokazaću ti. Al' za pedeset konzervi piva.

JEN (*klimne glavom*): Pedeset.

Hilario otpije pivo.

HILARIO: Prvo što treba da uradiš je da zamisliš neki kantri bend kako praši.

Beba počne da plače.

JEN: Zamišljam.

HILARIO: Sad počni da se skidaš. U ritmu njihove muzike.

Jen polako otkopčava bluzu.

HILARIO: Radiš to kô da slušaš alarm za uzbunu, a ne pesmu.

Bebin plač pređe u dernjavu.

JEN: Mala me dekoncentriše.

HILARIO: Ništa ne sme da te dekoncentriše. Pažnju moraš da ograničiš. Kad ljudi to ne bi radili, ne bi bilo zadovoljstva.

JEN: Znam, ali... plesanje zadovoljava tebe. Ne mene.

HILARIO: Ne smeš radvajati tvoje od mog zadovoljstva. U tome je tajna ljubavi.

Jen skine bluzu. Pleše, nevešto.

JEN: Ne voliš Benta. Već sedam dana izmišljaš razloge da ne odeš po njega.

HILARIO: Nemoj da razrađuješ tu temu, nego, za promenu, pričaj o Bentu iz mog ugla, onako kako si pričala o meni kada smo ovde stigli. Kakav je Bento?

JEN: Bento ima samo 15 godina.

HILARIO: Kakav je?

JEN: Čutljiv.

HILARIO: Ne moraš da paziš na reči.

JEN: Gojazan.

HILARIO: Debeo. Dalje.

JEN: Lenj. Obestan. Tup. Nezahvalan.

HILARIO: Nastavi da se skidaš. Još?

JEN (*otkopčava dugme na suknji*): Lažljiv je.

HILARIO: Šta najviše voli da radi?

JEN: Najviše voli da...

HILARIO: Slušam.

JEN (*rasplače se*): Da drka i da jede.

HILARIO: Tačno. Drkaj-žderi, žderi-drkaj; život našeg sina se svodi na te dve radnje. Skidaj se!

Jen skida suknju.

JEN: Da je ostao sa nama, nas više ne bi bilo.

HILARIO: Jer?

JEN (*rida*): Jer bi do sad pojeo sve konzerve.

HILARIO: Znači - ili Bento ili nas troje?

JEN (*najednom ozarena, kao da je upravo doživela providenje*):

Jeste. Tako je.

HILARIO: Igraj!

Beba prestane da plače. Hilario i Jen je ćutke gledaju.

Jen zatim polako, kao u usporenom filmu, obriše suze.

HILARIO: Suze su dobar znak. Saznaćeš. Saznaćeš šta je orgazam.

Mrak.

18.

Kada se svetlo ponovo upali, na sceni su, pored svih ostalih figura, još i Žesper, Aminita i Obilu. Svi izuzev njih troje su „zamrznuti”.

ŽESPER: Mis'im, prvo je tvoj mili meni kresao ribu, pa ja njemu. I sada smo kvit. (Aminiti.) Je l' tako, mila?

Aminita prasne u smeh. Kada je Obilu pogleda, šakom poklopi usta.

Za to vreme, Žesper spokojno žvaće.

Obilu se baci na pištolj na stolu, a Žesper na nju. Otimaju se o oružje.

ŽESPER: Pomozi!

Aminita priđe i ugrize Obilu za ruku. Trenutak kasnije, Žesper uspe da joj otme pištolj. Uperi ga u Obilu.

OBILU: Za moje oči si u pravu. Menjaju boju, takva sam od rođenja. A, reci mi, tvoj penis - je l' ti od rođenja tako mali?

Žesper se razbesni. ne zna da li da šutne ili da pljune Obilu. Opređeli se za nešto treće: ispali u nju dva metka.

Ona je nepomična.

Tišina.

ETA: Nikada više neću pasti u trans.

Eta otvori mesni narezak. Izvadi sadržinu konzerve s izrazom gađenja. Zagriže. Proguta prvi zalogaj sa mukom, a već drugi - lakše. Apetit joj, naočigled gledalaca, raste.

AMINITA (u šoku): Šta si... uradio?

ŽESPER: Zajedno smo to uradili. (Žesper prilazi rampi. Seda na scenu. Trlja oči i zeva.) Postala je opasna. A i suviše je jela.

AMINITA: Ni jedno ni drugo nije razlog da -

ŽESPER (pretećim glasom): Molim?

AMINITA (preplašena): Ništa...

ŽESPER: Htela si tigra. (*Pokazuje na Obilu.*) Mis'ım, to ti je tigar. To je priroda.

Kratka pauza.

AMINITA: Seksi si sa tom bradom. Ne treba da se briješ.

ŽESPER: Tiću.

Žesper priđe rampi, leže na scenu, zatvara oči. Rampi istovremeno priđe i Eta, koja samo što je pojela narezak (i praznu konzervu nehajno bacila iza sebe). Eta se obrati publici.

ETA: Potrebno je probiti granice sistema. Obratiti pažnju na još štošta izuzev svoje neposredne okoline. Na još štošta izuzev ovog pozorišta.

Žamor u sali. Eta pogledom šara po publici naslađujući se svojom provokacijom.

GLEDALAC I: Didaktika je za učionice! Za pozorište je umetnost!

Drugi gledalac dotrči do poluge na zidu sale. Spotlajt ga pronađe. Svetlost ga je dopratila do odredišta.

GLEDALAC II: Živela umetnost!

Podigne polugu. Začuje se protivpožarni alarm.

GLEDALAC III: Živeo Bah!

ETA: Što će reći - dole pozorište!

GLEDALAC I: Vi ste licemer! Ako ne volite daske, šta tražite na njima?

ETA: Šta ti tražiš u tom sedištu ako znaš šta znači "voleti"?

Dok prvi i treći gledalac razmenjuju replike s Etom, levi zid se odvoji od središnjeg i na scenu stupe Marivel i Bento, u uniformama scenskih radnika.

Od središnjeg zida se potom odvoji i desni. Pokrenuli su ga Ditriks i Julalija (ispostavi se da je ovo slučaj kada spomenuta dva lika - sada odeveni kao scenski radnici - obiđu desni zid i nađu se na sceni). Marivel i Bento, za to vreme, sa scene odgurnu desni krevet, a Eta - levi.

Glumci su sad „izašli iz likova”. Posmatraju rasklapanje dekora povremeno se z gledajući. Očigledno, ne znaju šta dalje.

U salu upadaju redari s baterijskim lampama. Snopovima svetla traže i pronalaze drugog gledaoca, i izbacuju ga iz sale. Usput, spuste polugu: salom zavlada relativna tišina.

Na sceni se pojavljuje upravnik.

UPRAVNIK: Poštovana publiko, izgređnici su sada izbačeni iz teatra. Predstava će se momentalno nastaviti.

Upravnik da signal rasveti da zamrači salu.

ETA: Nemoj me... Šta radiš...

Krik nekog kome su poklopljena usta. Udarci nogu o scenu, šamari. Ovi zvukovi brzo jenjavaju, po čemu se može zaključiti da Etu odvlače sa scene.

*Tišina.
Svetlo.*

HILARIO (*scenskim radnicima*): Predahnite. Pivo?

SEDRİK: Za malog imamo narezak.

ETA: Ako smo svi ovde, s druge strane može biti samo...

AMINITA: Bah?

Poklopi usta šakom, kao da je shvatila da je napravila neukusnu šalu.

HILARIO: Bah.

ŽESPER (*budalasto se smejući*): Bah.

JEN: I šta, kao, ako podignemo polugu, Johan Sebastijan Bah će se naći u mukama? Oglasiti se? On lično?

Pauza. Jedan po jedan, svi likovi pogledaju Griseldu.

JEN (*šapatom*): Griselda!

ENTION (*korakne ka Griseldi*): Griselda! (*Nema reakcije.*)

SUFLERKA (*naravno, iz offa*): „Dajte da ga čujemo. Uvek sam se pitala -”

LJILJANA: Dok upravnik ne objasni šta je uradio sa Marom, ja za tebe, Aši, nisam ni Griselda, ni Julalija, nego Ljiljana.

Žesper - to jest, glumac koji tumači Žespera, Radan - cokne u znak protesta.

UPRAVNIK (*iz offa, šapatom*): Pusti objašnjenja za posle. Igraj!

LJILJANA: Čuli ste me.

AŠI (*molećivim tonom*): Ljiljo...

Radan skoči na noge. Uzme pištolj sa stola i uperi ga u Ljiljanu.

UPRAVNIK (*iz offa*): To, majstore.

LJILJANA: Ćorci, sine.

UPRAVNIK: Tu si se zeznula. U mraku sam ih zamenio pravim mecima.

Prvi gledalac ustane i krene prema izlazu. Potom zastane i obrati se auditorijumu.

GLEDALAC I: Kažu da nikom ko je ikada bio u klanici ne pada na pamet da jede mesne prerađevine. Ja mislim da nikome ko vidi ovaj komad neće pasti na pamet da ponovo dođe u Građansko pozorište.

Redari se hitro približe prvom gledaocu. Odvode ga iz sale.

LJILJANA (*prvom gledaocu*): Nema oaze, gospodine. Ni u pozorištu, ni drugde. O tome govori i ovaj komad.

UPRAVNIK: Nemoj da mi pametuješ, nego igray.

Žesper repetira pištolj.

LJILJANA (*upravniku*): Lažeš da si stavio prave metke u pištolj.

UPRAVNIK: *Ja lažem? Mene nazivaš lažovom?*

ŽESPER (*kao krišom od publike, spustivši pištolj*): Nije fer, Ljiljo. Vi jedete glumački hleb već decenijama. Ima nas ovde koji tek što smo ga okusili.

LJILJANA (*smeje se*): Glumački narezak, Radane... U redu, igraću. Odigraću svoju poslednju scenu. Ne zarad umetnosti i ove institucije, (*uzme pištolj iz Radanove ruke i baci ga u pozadinu scene*) već zato što mrzim nasilje. Ne samo nasilje prema meni samoj. Nasilje uopšte.

Mrak.

Kada se svetlo ponovo upali, svi su u pozicijama u kojima su bili pri prethodnom paljenju svetla.

HILARIO (*scenskim radnicima*): Predahnite. Pivo?

SEDRİK: Za malog imamo narezak.

ETA: Ako smo svi ovde, s druge strane može biti samo...

AMINITA: Bah?

Poklopi usta šakom, kao da je shvatila da je napravila neukusnu šalu.

HILARIO: Bah.

ŽESPER (*budalasto se smejući*): Bah.

JEN: I šta, kao, ako podignemo polugu, Johan Sebastijan Bah će se naći u mukama? Oglasiti se? On lično?

GRISELDA: Dajte da ga čujemo. Uvek sam se pitala kako Bah zvuči.

Bento ode do desne poluge na jedinom preostalom zidu na sceni. Podigne je. Začuje se žubor vode. Vode potoka.

Svi osluškuju. Fejd-aut svetla.

Beleška o piscu

Nenad Jovanović (1973, Beograd) objavio je knjigu pripovedaka *Plombe* (Samizdat B92, Beograd, 2001), roman *Insistiranje* (Narodna knjiga, Beograd, 2005; nagrada „Miloš Crnjanski”), i knjige pesama: *Frezno* (Književna omladina Srbije, Beograd, 1993; Brankova nagrada, nagrada "Jazzbine"), *Welt* - (Ruža lutanja, Beograd, 1994), *XIX* (Književna omladina Srbije, Beograd, 1996), *Ignjat* (Gradac, Čačak, 1997), *Bela imena*

(Centar za stvaralaštvo mladih, Beograd, 2000), *Bolest vožnje* (Narodna biblioteka „Stefan Prvovenčani”, Kraljevo, 2002), *Živeti na moderan i umreti na starinski način* (Narodna biblioteka „Stefan Prvovenčani”, Kraljevo, 2004; nagrada „Branko Miljković”) i *Lice mesta* (Narodna biblioteka „Stefan Prvovenčani”, Kraljevo, 2004). Njegove prve tri drame sakupljene su u knjizi *Ogled o zidu* (Fabrika knjiga, Beograd, 2006), dok je četvrta, *Negde drugde*, postavljena u okviru predstave *Via Balkan*, zajedno sa dramama Maje Pelević i Biljane Srbljanović (Somborsko narodno pozorište, 2007).

Živi u Torontu.

Balkansko književno društvo – Balkanski književni glasnik
www.glasnik.net

Edicija *Drama*
Nenad Jovanović, Poluge

Glavni i odgovorni urednik Dušan Gojkov
Urednik Vesna Denčić

Copyright © by Nenad Jovanović & Balkanski književni glasnik – BKG, 2008.

CIP – Katalogizacija u publikaciji, Narodna biblioteka Srbije, Beograd 82

BALKANSKI KNJIŽEVNI GLASNIK, [Elektronski izvor] /
Elektronski časopis. Način dostupa (URL) www.glasnik.net
Glavni i odgovorni urednik Dušan Gojkov.
Urednica PDF izdanja Vesna Denčić.
PDF dodatak časopisu.

ISSN 1452-9254 = Balkanski književni glasnik (Online)
COBISS.SR-ID 141175564

BKG 6 / 2008. Sveska 19. PDF SEPARAT
EDICIJA „ČITAJ I DAJ DALJE“

